

Bruselj, 16. december 2016
(OR. en)

15642/16

**Medinstitucionalna zadeva:
2016/0397 (COD)**

**SOC 812
EMPL 549
CODEC 1910**

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	15. december 2016
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2016) 815 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 (Besedilo velja za EGP in Švico)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2016) 815 final.

Priloga: COM(2016) 815 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 13.12.2016
COM(2016) 815 final

2016/0397 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in
Uredbe (ES) št. 987/2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES)
št. 883/2004**

(Besedilo velja za EGP in Švico)

{SWD(2016) 460 final}
{SWD(2016) 461 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Pravica državljanov EU in njihovih družin do prostega gibanja in prebivanja v kateri koli državi EU je ena izmed štirih temeljnih svoboščin, določenih v Pogodbah EU.

Prosto gibanje oseb ne bi bilo mogoče, če pravice mobilnih Evropejcev in njihovih družinskih članov do socialne varnosti ne bi bile zaščitene.

Ta pobuda je del svežnja Evropske komisije o *mobilitnosti delovne sile* iz leta 2016. Njen cilj je nadaljevati postopek posodabljanja prava EU o koordinaciji sistemov socialne varnosti iz uredb (ES) št. 883/2004¹ in št. 987/2009² (v nadaljnjem besedilu: uredbi), in sicer z nadaljnjim olajševanjem uveljavljanja pravic državljanov, ob tem pa zagotoviti pravno jasnost, pravično in uravnoteženo porazdelitev finančnega bremena med državami članicami ter upravno preprostost in izvršljivost pravil. Vzpostavitev posodobljenega sistema koordinacije sistemov socialne varnosti, ki odraža socialno in ekonomsko resničnost v državah članicah, je eno izmed osrednjih gonil te pobude.

Predlog se osredotoča na štiri področja koordinacije, ki jih je treba izboljšati: dostop ekonomsko neaktivnih državljanov do dajatev iz socialne varnosti, dajatve za dolgotrajno nego, dajatve za brezposelnost in družinske dajatve. Vsaka država članica lahko svobodno določa značilnosti svojega sistema socialne varnosti, tudi glede vrst dajatev, pogojev za pridobitev pravice, načina izračunavanja teh dajatev in vrste plačanih prispevkov, in sicer na vseh področjih socialne varnosti, kot so dajatve za starost in brezposelnost ter družinske dajatve, če take nacionalne določbe spoštujejo načela prava EU, zlasti glede enakega obravnavanja in nediskriminacije. V tem okviru lahko države članice svobodno nadzorujejo razvoj v zvezi z izplačevanjem teh dajatev, in sicer tudi državljanom, ki prebivajo v drugih državah članicah. Pri izmenjavi takih informacij ima posebno vlogo Upravna komisija za koordinacijo sistemov socialne varnosti.

Z revizijo naj bi se pojasnile okoliščine, v katerih lahko države članice omejijo dostop do dajatev iz socialne varnosti, ki bi jih uveljavljali ekonomsko neaktivni mobilni državljani EU. To je glede na nedavno sodno prakso Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) potrebno zaradi jasnosti, preglednosti in pravne varnosti. Število ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov je ocenjeno na 3,7 milijona³. Pri skoraj 80 % izmed njih pravice (pravice do prebivanja in/ali dajatev) izvirajo od ekonomsko aktivnih družinskih članov, s katerimi prebivajo, in so še nadalje upravičeni do enakega obravnavanja kot družinski člani domačih delavcev. Neaktiven mobilni državljan EU, ki je predhodno zakonito prebival v državi članici gostiteljici, a ne izpolnjuje več pogojev iz Direktive 2004/38/ES, bi moral imeti glede dajatev iz socialne varnosti, za katere se plačujejo prispevki, možnost sklicevati se na načelo enakega obravnavanja, dokler mu ta država članica uradno ne odvzame pravice do prebivanja.

1 Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, UL L 166, 30.4.2004, str. 1, popravek UL L 200, 7.6.2004.

2 Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, UL L 284, 30.10.2009.

3 Anketa o delovni sili, 2014.

Z revizijo naj bi se poleg tega vzpostavila usklajena ureditev koordinacije dajatev za dolgotrajno nego (ki so trenutno obravnavane v poglavju o dajatvah za bolezen), in sicer z uvedbo posebnega poglavja za njihovo koordinacijo v Uredbi (ES) št. 883/2004, z vključitvijo opredelitve in navedbo seznama zadevnih dajatev. Ocenjuje se, da je do dajatev za dolgotrajno nego skupaj upravičenih okoli 80 000 mobilnih državljanov, kar znaša 793 milijonov EUR (0,4 % celotnih izdatkov EU za tovrstne dajatve).

Nadalje je v reviziji predlagana nova ureditev koordinacije dajatev za brezposelnost v čezmejnih primerih. Ta ureditev zadeva seštevanje zavarovalnih dob za pridobitev ali ohranitev pravice do dajatev za brezposelnost, izvoz dajatev za brezposelnost ter določitev države članice, pristojne za plačilo dajatev za brezposelnost obmejnim in drugim čezmejnimi delavcem. Obstaja okoli 25 000 primerov seštevanja dob (podatki, sporočeni iz 23 držav članic)⁴ in približno 27 300 oseb v EU, ki dajatve za brezposelnost izvozijo v drugo državo članico⁵, število brezposelnih čezmejnih delavcev pa se letno ocenjuje na 91 700, od katerih je 53 500 obmejnih delavcev⁶.

Predlog vsebuje tudi nove določbe o koordinaciji družinskih dajatev, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok. Tako dajatev ima 22 držav članic⁷.

Predlog poleg tega pojasnjuje kolizijska pravila o zakonodaji, ki se uporablja, ter odnos med uredbama in Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 96/71/ES)⁸. Predlog krepi upravna pravila o koordinaciji sistemov socialne varnosti na področju izmenjave informacij o socialnovarstvenem statusu takih delavcev in preverjanja teh informacij, da bi se preprečile morebitne nepoštenne prakse ali zlorabe. Predlog nadalje Komisiji podeljuje nova izvedbena pooblastila v skladu s členom 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), da se še podrobneje določi enoten pristop k izdajanju, preverjanju in umiku prenosnega dokumenta A1 (potrdila o zakonodaji o socialni varnosti, ki se uporablja za imetnika).

Predlog poleg tega vsebuje vrsto tehničnih sprememb. Spremembe se nanašajo na prednostno obravnavo izvedenih pravic do dajatev za bolezen, povračilo stroškov zdravniškega pregleda, izračun povprečnih letnih stroškov na področju dajatev za bolezen in uvedbo ukrepov za lažje odkrivanje goljufij ali napak pri uporabi uredb, kar vključuje uvedbo pravne podlage za občasno izmenjavo osebnih podatkov med državami članicami. Postopki za izterjavo neupravičeno plačanih dajatev iz socialne varnosti so bili spremenjeni, da bi bili usklajeni z enakovrednimi postopki iz Direktive 2010/24/EU o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi, in sicer zlasti da bi se zagotovili enoten izvršilni

4 Pacolet J in De Wispelaere F, Aggregation of periods or salaries for unemployment benefits: Report on U1 portable documents for migrant workers (Seštevanje dob ali plač za dajatve za brezposelnost: poročilo o prenosnem dokumentu U1 za delavce migrante) (Network Statistics FMSSFE: 2015), Preglednica 1 (Priloga XII k poročilu o oceni učinka).

5 Pacolet, J. in De Wispelaere, F., Export of unemployment benefits (Izvoz dajatev za brezposelnost) – vprašalnik PD U2, Network Statistics FMSSFE, Evropska komisija, junij 2014.

6 To je ocena na podlagi poročila Evropske komisije o mobilnosti delavcev za leto 2015, ker ni razpoložljivih podatkov o številu obmejnih delavcev v smislu pravne opredelitve iz Uredbe (ES) št. 883/2004.

7 De Coninck J: Reply to an ad hoc request for comparative analysis: salary-related child raising benefits (Odgovor na *ad hoc* zahtevek za primerjalno analizo: dajatve za vzgojo otrok, vezane na plačo), FreSso – Free movement of workers and Social security coordination (Prosto gibanje delavcev in koordinacija sistemov socialne varnosti), Evropska komisija 2015, str. 9 (Priloga XXV k poročilu o oceni učinka).

8 UL L 18, 21.1.1997, str. 1.

naslov ter standardni postopki za zaprošanje za vzajemno pomoč in vročanje aktov in odločb v zvezi s terjatvijo.⁹

Predlog zajema tudi vrsto rednih tehničnih posodobitev za uskladitev z razvojem v nacionalni zakonodaji, ki vpliva na uporabo pravil EU.

S predlogom se Komisiji podeljujejo nova pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 PDEU, da bi se olajšal in pospešil zakonodajni postopek za spremembo prilog k Uredbi (ES) št. 883/2004, ki veljajo za posamezne države članice.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta pobuda dopolnjuje druge pobude iz političnih usmeritev, in sicer pobudo Nov začetek za Evropo¹⁰ v zvezi s prednostno nalogo 4 Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo ter zlasti načrtovano strategijo enotnega trga¹¹. Mobilnost delavcev omogoča učinkovitejšo porazdelitev virov med sektorji in znotraj njih ter zmanjšuje brezposelnost in neuskkljenosti v znanjih in spretnostih.

Ta pobuda poleg tega dopolnjuje prednostno nalogo 1 iz političnih usmeritev, in sicer z ustvarjanjem spodbudnejšega regulativnega okolja, ki podpira podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest, ter uredbi usklajuje z zavezo Komisije k boljšemu pravnemu urejanju¹².

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Ta predlog temelji na členu 48 PDEU.

- **Subsidiarnost**

Načelo subsidiarnosti se uporablja, ker predlog ne spada v izključno pristojnost EU.

Ciljev predloga države članice na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni ne morejo zadovoljivo doseči in se jih lažje doseže na ravni Unije zaradi naslednjih razlogov:

Koordinacija sistemov socialne varnosti zadeva čezmejne primere, pri katerih nobena država članica ne more delovati samostojno. Ukrepe koordinacije na ravni EU zahteva člen 48 PDEU, potrebni pa so za uveljavljanje pravice do prostega gibanja. Brez take koordinacije bi bilo prosto gibanje lahko oteženo: ljudje bi se verjetno manj pogosto gibal, če bi ob tem izgubili pravice iz socialne varnosti, pridobljene v drugi državi članici.

Zakonodaja EU o koordinaciji nadomešča številne predhodno obstoječe dvostranske sporazume. Vzpostavitev okvira EU na tem področju zagotavlja enotno razlago in varstvo

9 UL L 84, 31.3.2010, str. 1.

10 http://ec.europa.eu/priorities/publications/president-junckers-political-guidelines_sl.

11 http://ec.europa.eu/priorities/internal-market_en.

12 http://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/better-regulation-why-and-how_sl.

pravic mobilnih državljanov EU in njihovih družinskih članov, česar države članice same na nacionalni ravni ne bi mogle doseči.

Tak okvir poenostavlja koordinacijo sistemov socialne varnosti za države članice in zagotavlja enako obravnavanje državljanov EU, ki so zavarovani v skladu z nacionalno zakonodajo o socialni varnosti.

Ta predlog posodablja obstoječa pravila o koordinaciji, da bi se uvedle spremembe, ki so postale potrebne zaradi spreminjajoče se socialne resničnosti, ter odrazile zakonske spremembe, izvedene na nacionalni ravni.

Predlog je zato skladen z načelom subsidiarnosti.

- **Sorazmernost**

Predlagana uredba o spremembi uredb ne presega tistega, kar je potrebno za učinkovito koordinacijo sistemov socialne varnosti: predlog ne bo razširil vsebinskega ali osebnega področja uporabe obstoječih uredb, njegovi učinki pa so osredotočeni na štiri navedena področja. Države članice so še naprej pristojne za organizacijo in financiranje svojih sistemov socialne varnosti.

Predlog olajšuje koordinacijo sistemov socialne varnosti v državah članicah, njegov cilj pa je zaščititi posameznike pri gibanju v EU, pri čemer določbe upoštevajo spreminjajoče se potrebe držav članic.

Predlog je zato v skladu z načelom sorazmernosti.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument je uredba. Z drugimi sredstvi, tj. s sporočilom ali drugimi pravno nezavezujočimi instrumenti, zahtevani pravna varnost in jasnost ne bi bili doseženi.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Komisija je ocenila, v kolikšni meri obstoječi pravni okvir še zagotavlja učinkovito koordinacijo. Ta analiza je dopolnila formalne obveznosti pregleda uredb, v skladu s katerimi morata Upravna komisija za koordinacijo sistemov socialne varnosti (v nadaljnjem besedilu: Upravna komisija)¹³ in Evropska komisija pregledati in oceniti izvajanje in učinkovitost posameznih določb uredb¹⁴. Analiza dopolnjuje tudi zavezo Komisije, da oceni potrebo po pregledu načel koordinacije dajatev za brezposelnost¹⁵.

13 Upravno komisijo sestavljajo predstavniki držav članic. Norveška, Islandija, Lihtenštajn in Švica sodelujejo kot opazovalci. Upravna komisija je pristojna za obravnavo upravnih vprašanj, vprašanj razlage, ki izhajajo iz določb uredb o koordinaciji sistemov socialne varnosti, ter za spodbujanje in razvoj sodelovanja med državami članicami EU. Zasedanj se udeležuje tudi Evropska komisija, ki zagotavlja sekretariat Upravne komisije.

14 Glej člena 87(10b) in 87a(2) Uredbe (ES) št. 883/2004 ter člen 86(1), (2) in (3) Uredbe (ES) št. 987/2009.

15 Svet je decembra 2011 sprejel sklep o pregledu učinka vključitve nove določbe o dajatvah za brezposelnost za samozaposlene obmejne delavce v dveh letih po začetku njene uporabe. Na tem zasedanju je Komisija na zahtevo večine držav članic podala izjavo, da bo pregled priložnost za širšo razpravo o obstoječih določbah o koordinaciji na področju dajatev za brezposelnost ter za oceno potrebe po pregledu njenih načel.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi so potekala ob več priložnostih:

1. Z državami članicami so se posvetovanja opravila v okviru Upravne komisije.
2. Posvetovanje z nacionalnimi upravami je potekalo prek posebne spletne ankete o koordinaciji dajatev za dolgotrajno nego, izvozu dajatev za brezposelnost in koordinaciji dajatev za brezposelnost obmejnih delavcev.
3. S socialnimi partnerji so posvetovanja o koordinaciji dajatev za dolgotrajno nego, dajatev za brezposelnost obmejnih delavcev in izvozu dajatev za brezposelnost potekala v okviru Svetovalnega odbora za koordinacijo sistemov socialne varnosti, o koordinaciji družinskih dajatev, dajatev za dolgotrajno nego in dajatev za brezposelnost pa na posebni predstavitvi mnenj.
4. Z nevladnimi organizacijami se je na posebni posvetovalni delavnici posvetovalo o koordinaciji družinskih dajatev, dajatev za dolgotrajno nego in dajatev za brezposelnost.
5. Decembra 2012 sta se začeli dve spletni posvetovanji o koordinaciji dajatev za dolgotrajno nego, izvozu dajatev za brezposelnost in koordinaciji dajatev za brezposelnost obmejnih delavcev, julija 2015 pa se je začelo posvetovanje o koordinaciji dajatev za brezposelnost in družinskih dajatev.

Glede dostopa ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov EU do dajatev iz socialne varnosti so bila mnenja držav članic deljena. Kot prvo ali drugo možnost so nekateri podprli ohranitev obstoječega stanja, drugi pa spremembo določb o enakem obravnavanju iz uredbe, čeprav ni bilo širokega soglasja glede potrebnih sprememb. Manjšina držav članic je izrazila interes za upravne smernice.

Glede koordinacije dajatev za dolgotrajno nego se je večina držav članic zavzela za oblikovanje posebne opredelitve in/ali posebnega poglavja in/ali seznama dajatev, drugi pa za ohranitev obstoječega stanja. Rezultati javnega posvetovanja leta 2012 so pokazali raznovrstnost mnenj glede države članice, pristojne za zagotavljanje dajatev za dolgotrajno nego.

Glede dajatev za brezposelnost:

O seštevanju dajatev za brezposelnost so imele države članice različna mnenja, pri čemer jih je nekoliko več podprlo ohranitev obstoječega stanja, druge pa seštevanje zgolj po enem mesecu ali treh mesecih dela. Socialni partnerji so, kot se zdi, podprli ohranitev obstoječega stanja. Na javnem posvetovanju leta 2015 je tretjina anketirancev menila, da je obstoječa pravila treba spremeniti.

Glede izvoza dajatev za brezposelnost so imele države članice različna mnenja: nekatere so podprle obstoječe določbe, druge pa pravico do izvoza za vsaj šest mesecev. Organizacije delodajalcev so podprle obstoječe določbe, sindikati in nevladne organizacije pa so se zavzeli za pravico do izvoza za vsaj šest mesecev. Na javnem posvetovanju leta 2012 je večina anketirancev podprla podaljšanje obdobja izvoza dajatev za brezposelnost.

Glede koordinacije dajatev za brezposelnost obmejnih in drugih čezmejnih delavcev so se države članice zdele razdeljene med tiste, ki so podprle ohranitev obstoječega stanja, in tiste, ki so se zavzele za zagotavljanje dajatev za brezposelnost vsem delavcem iz države zadnje dejavnosti. Rezultati javnega posvetovanja leta 2012 so pokazali tudi, da imajo posamezniki in razne zainteresirane strani različna mnenja o tem vprašanju.

Glede izvoza družinskih dajatev je znatna manjšina delegacij držav članic podprla drugačno koordinacijo dajatev, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok. Večina nevladnih organizacij je podprla ohranitev obstoječega stanja. Na javnem posvetovanju leta 2015 je četrtnina anketirancev menila, da je obstoječa pravila treba spremeniti.

Na podlagi zelo raznovrstnih mnenj v prejetih odgovorih si je Komisija ustvarila celovit pregled delovanja obstoječe koordinacije socialne varnosti, vključno z opaženimi težavami, možnimi rešitvami in stopnjami podpore tem rešitvam. Rezultati javnih posvetovanj so na voljo na portalu *Vaš glas v Evropi*¹⁶. Podrobne informacije o mnenjih zainteresiranih strani je mogoče najti v poročilu o oceni učinka.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Med pripravo tega predloga so potekala obsežna posvetovanja s strokovnjaki znotraj Komisije in zunanji strokovnjaki. Pri tem so bile upoštevane študije in poročila mreže pravnih strokovnjakov trESS¹⁷, mreže pravnih strokovnjakov za mobilnost znotraj EU (FreSsco), mreže statističnih strokovnjakov za mobilnost znotraj EU, podporna študija Deloitte Consulting o oceni učinka ter dodatna analiza, ki sta jo pripravila Raziskovalni inštitut za delo in družbo pri KU Leuven (HIVA) in konzorcij Fondazione Giacomo Brodolini, COWI in Inštituta za raziskave na področju zaposlovanja Warwick. Podroben pregled posvetovanj s strokovnjaki je na voljo v poročilu o oceni učinka. Predlog poleg tega temelji na delu ad hoc skupine nacionalnih strokovnjakov iz organov držav članic, sestavljene v okviru Upravne komisije, ki je pripravila vrsto priporočil glede pravil za določitev zakonodaje, ki se uporablja, zlasti v zvezi z napotenimi delavci in osebami, ki delajo v dveh ali več državah članicah.

- **Ocena učinka**

Komisija je v skladu s politiko boljšega pravnega urejanja izvedla oceno učinka potencialnih možnosti politike, pri čemer je ovrednotila ekonomsko, socialno, regulativno in splošno učinkovitost teh možnosti ter njihovo skladnost s širšimi cilji EU¹⁸. K oceni je prispevalo strukturirano posvetovanje s službami Komisije prek medresorske usmerjevalne skupine¹⁹.

Pravila o koordinaciji so neposredno naslovljena na države članice in njihove nosilce socialne varnosti. Malih in srednjih podjetij (MSP) ta predlog ne zadeva neposredno. Predvideni niso nobeni pozitivni ali negativni vplivi na okolje.

16 http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_sl.htm.

17 Poročilo možganskega trusta trESS 2010, Analysis of selected concepts of the regulatory framework and practical consequences on the social security coordination (Analiza izbranih pojmov regulativnega okvira in praktične posledice za koordinacijo sistemov socialne varnosti); Poročilo možganskega trusta trESS 2011, Coordination of long-term care benefits - current situation and future prospects (Koordinacija dajatev za dolgotrajno oskrbo – obstoječe stanje in prihodnji obeti), 2012 Analytical Study on the Legal impact assessment for the revision of Regulation 883/2004 with regard to the coordination of long-term care benefits (Analitična študija o pravni oceni učinka za revizijo Uredbe 883/2004 glede koordinacije dajatev za dolgotrajno oskrbo) in Poročilo možganskega trusta trESS 2012 o koordinaciji dajatev za brezposelnost (vsa poročila so na voljo na www.tress-network.org).

18 SWD (2016) 460

19 Sodelovale so naslednje službe: GD CNECT, GD ECFIN, GD ENER, GD ESTAT, GD FISMA, GD GROW, GD HOME, GD JUST, pravna služba, GD MOVE, GD NEAR, GD REGIO, GD RTD, GD SANTE, Generalni sekretariat, GD TAXUD in GD TRADE.

Z vidika digitalnih učinkov je predlog v celoti prilagojen internetni dobi. Elektronska izmenjava podatkov med nacionalnimi organi na področju koordinacije sistemov socialne varnosti bo izvedena prek projekta elektronske izmenjave informacij o socialni varnosti (dokončna izvedba je predvidena do sredine leta 2019).

V zvezi z dostopom ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov EU do dajatev iz socialne varnosti je najprimernejša možnost sprememba obstoječih določb o enakem obravnavanju iz Uredbe (ES) št. 883/2004, da se vključi sklic na omejitve v Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/38/ES)²⁰ ter upošteva sodna praksa Sodišča. Ta možnost je primernejša od alternativnih zakonodajnih možnosti (da se omogoči tako odstopanje glede posebnih denarnih dajatev, za katere se ne plačujejo prispevki, iz člena 70 Uredbe (ES) št. 883/2004 ali da se posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki in osebam zagotavljajo minimalni dohodek, črtajo iz te uredbe) in nezakonodajnih možnosti (pojasnitev pravil s sporočilom). Predlog kodificira stanje prava EU, kot ga razlaga Sodišče, in bo zato imel minimalen ekonomski učinek ali minimalen učinek na socialne pravice v primerjavi z izhodiščnim scenarijem, zaradi večje jasnosti o obstoječem stanju prava EU pa lahko zmanjša regulativne stroške.

Predlog vzpostavlja usklajen režim dajatev za dolgotrajno nego, saj uvaja posebno poglavje o njihovi koordinaciji v skladu z obstoječimi določbami o dajatvah za bolezen, vključuje opredelitev dajatev za dolgotrajno nego in navaja seznam nacionalnih dajatev. Ta možnost je bila primernejša od alternativnih možnosti, v skladu s katerimi bi država članica stalnega bivališča zagotavljala vse dajatve za dolgotrajno nego, povračila pa pristojna država članica (z nadaljnjim dodatkom s strani pristojne države ali brez takega dodatka). Najprimernejša možnost zagotavlja izrecno pravno podlago za obstoječa pravila, saj v ureditev vnaša preglednost in stabilnost. Državljeni in nosilci bodo imeli zaradi jasnosti koristi, socialna zaščita pa bo večja. V primerjavi z izhodiščnim scenarijem najprimernejša možnost ne bo imela znatnega ekonomskega učinka ali visokih izvedbenih stroškov.

V zvezi s koordinacijo dajatev za brezposelnost:

Najprimernejša možnost za seštevanje dajatev za brezposelnost je zahteva po minimalni trimesečni zavarovalni dobi v državi članici zadnje dejavnosti za upravičenost do seštevanja preteklih zavarovalnih dob (če ta pogoj ni izpolnjen, mora dajatve zagotoviti država članica prejšnje dejavnosti). Ta možnost je primernejša od ostalih, ki dopuščajo seštevanje po samo enem dnevu ali enem mesecu zavarovanja ali dopuščajo, da se referenčni zaslužek, prejet v državi članici prejšnje dejavnosti, pri izračunu dajatev za brezposelnost upošteva po enem mesecu ali treh mesecih dejavnosti v pristojni državi članici. Ocenjuje se, da bo najprimernejša možnost zagotovila tesnejšo povezanost nosilcev, pristojnih za zagotavljanje dajatev za brezposelnost, in omogočila morebitne prihranke v višini 41 milijonov EUR, čeprav z drugačno porazdelitvijo stroškov med državami članicami. Znatnih učinkov na regulativne stroške ne bo.

V zvezi z izvozom dajatev za brezposelnost je najprimernejša možnost podaljšanje najkrajšega obdobja za izvoz dajatev za brezposelnost s treh na šest mesecev, pri čemer je

20

UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

možno dajatev izvoziti za celotno obdobje upravičenosti. Ta možnost bo dopolnjena z okrepljenim mehanizmom za sodelovanje v pomoč iskalcem zaposlitve pri iskanju dela, kar bo povečalo njihove možnosti za ponovno vključitev na trg dela. Ta možnost je primernejša od alternativne možnosti, v skladu s katero bi se pravica do izvoza dajatve za brezposelnost dodelila za celotno obdobje upravičenosti. V primerjavi z izhodiščnim scenarijem najprimernejša možnost ne bo imela znatnega ekonomskega učinka ali visokih izvedbenih stroškov, saj je pristojna država članica zgolj dolžna izvoziti dajatve, za katere upravičenost že obstaja.

V zvezi s koordinacijo dajatev za brezposelnost obmejnih ali drugih čezmejnih delavcev je najprimernejša možnost, da je za plačilo dajatev za brezposelnost pristojna država članica zadnje zaposlitve, če je obmejni delavec tam delal vsaj 12 mesecev, v nasprotnem primeru pa je za plačilo pristojna država članica stalnega prebivališča. Zato bo obstoječi postopek povračil odpravljen. Ta možnost je primernejša od alternativnih možnosti, po katerih bi se obmejni delavci lahko odločili, kje bodo uveljavljali pravico do dajatev za brezposelnost, ali pa bi bila za plačilo dajatev za brezposelnost v vseh primerih pristojna država članica zadnje zaposlitve. Ocenjuje se, da bo ta možnost zvišala ekonomske stroške s 416 milijonov EUR na 442 milijonov EUR, a bo tudi znižala regulativne stroške s 9,9 milijona EUR na 3,7 milijona EUR.

V zvezi s koordinacijo nadomestil za vzgojo otrok, ki naj bi staršem nadomestila izgubo dohodkov v dobah za vzgojo otrok, je najprimernejša možnost sprememba obstoječih določb o koordinaciji, tako da se nadomestila za vzgojo otrok obravnavajo kot individualne in osebne pravice, ter dopustitev neobvezne pravice, da država članica s sekundarno pristojnostjo plača dajatev v celoti. To bo državam članicam, ki aktivno spodbujajo deljenje starševskih odgovornosti, omogočilo, da odstranijo morebitne finančne odvrtilne dejavnike za starše, ki istočasno koristijo starševski dopust. Ta možnost je bila primernejša od alternativnih možnosti, po katerih bi morala država članica s sekundarno pristojnostjo odstopati od pravil glede prekrivanja bodisi pri vseh nadomestilih za vzgojo otrok bodisi samo pri nadomestilih za vzgojo otrok, vezanih na plačo. Maksimalni ekonomski učinek najprimernejše možnosti bi bil dvig ekonomskih stroškov države članice s sekundarno pristojnostjo v razponu 58–84 %, čeprav bodo ti stroški v praksi verjetno nižji, saj se za uporabo odstopanja ne bodo odločile vse države članice. Učinek uvedbe individualnih in osebnih pravic na socialne pravice naj bi bil minimalen glede na nizko stopnjo skladnosti z zahtevo po priznanju izvedenih pravic do nadomestil za vzgojo otrok.

Temu predlogu je priloženo poročilo o oceni učinka (SWD(2016) 460), ki ga je pregledal Odbor za regulativni nadzor, ki je 21. januarja 2016 izdal pozitivno mnenje. V končnem poročilu o oceni učinka so bila upoštevana vsa priporočila Odbora za regulativni nadzor.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun EU. Potencialni učinki na nacionalne proračune so bili predstavljeni zgoraj.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje bo Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru pet let po datumu začetka uporabe spremenjenih uredb in nato najpozneje vsakih pet let predložila poročilo o oceni uporabe novega instrumenta.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

V tem poglavju so natančneje pojasnjene posamezne določbe predloga za Uredbo (ES) št. 883/2004 (v nadaljnjem besedilu: osnovna uredba) in Uredbo (ES) št. 987/2009 (v nadaljnjem besedilu: izvedbena uredba).

Člen 1

Člen 1 se nanaša na spremembe osnovne uredbe.

1. Uvodna izjava 2 je spremenjena, da se sklicuje na pravico do prostega gibanja, ki jo imajo na podlagi prava EU vsi državljani EU.
2. Uvodna izjava 5 je spremenjena, da se sklicuje na omejitve glede dostopa ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov EU do dajatev iz socialne varnosti, določene v Direktivi 2004/38/ES.
3. Vstavljena je uvodna izjava 5a, da se obrazloži, da je bila uporaba Direktive 2004/38/ES pri uredbah pojasnjena s sodno prakso Sodišča v zadevah C-140/12, *Brey*, EU:C:2013:565, C-333/13, *Dano*, EU:C:2014:2358 in C-308/14, *Evropska komisija proti Združenemu kraljestvu*, EU:C:2016:436.
4. Vstavljena je uvodna izjava 5b, da se pojasni, da bi morale države članice pri ocenjevanju izpolnjevanja zahteve po celovitem zavarovalnem kritju za primer bolezni iz Direktive 2004/38/ES zagotoviti, da lahko to zahtevo izpolnijo neaktivni mobilni državljani EU.
5. Vstavljena je uvodna izjava 5c, da se pojasni, da omejitve pravic ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov EU do enakega obravnavanja, določene v Direktivi 2004/38/ES, ne prevladajo nad temeljnimi pravicami takih oseb, kot jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.
6. Uvodna izjava 24 je spremenjena, da se vključi sklic na novo poglavje o dajatvah za dolgotrajno nego.
7. Vstavljena je uvodna izjava 35a, da se pojasni, da so družinske dajatve, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok, posebna kategorija družinske dajatve in jih je treba obravnavati kot individualno in osebno pravico, če je zadevna dajatev navedena v delu 1 Priloge XIII k osnovni uredbi. To pomeni, da pristojna država članica družinskim članom zavarovane osebe ni obvezana dodeliti izvedenih pravic v zvezi s tako dajatvijo. Države članice s sekundarno pristojnostjo se lahko odločijo, da ne uporabijo pravil za preprečevanje prekrivanja iz člena 68(2) osnovne uredbe, in upravičeni osebi take dajatve dodelijo v celoti. Kadar se država članica odloči za

odstopanje, mora biti to navedeno v delu 2 Priloge XIII, odstopanje pa je treba uporabljati dosledno pri vseh zadevnih upravičenih osebah.

8. Uvodna izjava 39a se sklicuje na relevantne instrumente EU za varstvo podatkov.
9. Vstavljena je uvodna izjava 46, ki se sklicuje na prenesena pooblastila, podeljena Komisiji za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 PDEU, da se spremenijo vse priloge k osnovni in izvedbeni uredbi. V teh prilogah so vnosi za posamezne države članice, ki odražajo razlike v njihovih nacionalnih sistemih.
10. Vstavljena je uvodna izjava 47, da se poudari, da osnovna uredba spoštuje temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ter da jo je treba izvajati v skladu z navedenimi pravicami in načeli.
11. Vstavljena je uvodna izjava 48, da se pojasni, da nič v osnovni uredbi ne omejuje neodvisnih pravic in obveznosti, ki jih priznava Evropska konvencija o človekovih pravicah.
12. Člen 1 je spremenjen, da se upošteva predlagano novo poglavje 1a o dajatvah za dolgotrajno nego. To vključuje opredelitev dajatev za dolgotrajno nego v točki (d), ki določa sestavne elemente takih dajatev. Opredelitev upošteva analizo mreže trESS²¹ in odraža sodno prakso Sodišča²² ter je v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov.
13. Člen 3(1) je spremenjen, da se vključijo dajatve za dolgotrajno nego kot posebno področje socialne varnosti.
14. Člen 4 določa, da se lahko načelo enakega obravnavanja pri dostopu ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov EU do dajatev iz socialne varnosti v državi članici gostiteljici pogojuje z zahtevo po pravici do zakonitega prebivanja iz Direktive 2004/38/ES. Za namene te določbe z izjemo dostopa do socialne pomoči v smislu Direktive 2004/38/ES ekonomsko neaktiven mobilni državljan EU ne zajema mobilnega iskalca zaposlitve, ki v skladu s členom 45 PDEU²³ uživa pravico do prebivanja v državi članici gostiteljici, medtem kot tam išče delo.
15. V členu 11 je spremenjen odstavek (2), da bi odražal novo opredelitev dajatev za dolgotrajno nego. Odstavek (5) je prav tako posodobljen, da se opredelitev „domače baze“ uskladi z novo opredelitvijo iz točke 14 poddela FTL Priloge III k Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 83/2014 z dne 29. januarja 2014²⁴.
16. Člen 12 je spremenjen, da se pojasni, da ima pojem „napoteni delavec“ pomen iz Direktive 96/71/ES. Vendar ta pojasnitev ne spreminja osebnega področja uporabe

21 Poročilo možganskega trusta trESS 2011, Coordination of long-term care benefits-current situation and future prospects (Koordinacija dajatev za dolgotrajno oskrbo – obstoječe stanje in prihodnji obeti) (http://www.tress-network.org/tress2012/EUROPEAN%20RESOURCES/EUROPEANREPORT/trESSIII_ThinkTankReport-LTC_20111026FINAL_amendmentsEC-FINAL.pdf).

22 Zadeva C-160/96, Molenaar, EU:C:1998:84, zadeva C-215/99, Jauch, EU:C:2001:139, zadevi C-502/01 in C-31/02, Gaumain-Cerri in Barth, EU:C:2004:413.

23 Zadeva C-282/89, Antonissen, EU:C:1991:80. Glej tudi zadevo C-67/14, Alimanovic, EU:C:2015:597, točka 57.

24 UL L 28, 31.1.2014, str. 17.

tega člena, temveč zgolj usklajuje pojme iz teh pravnih besedil. S spremembami je tudi zagotovljeno, da obstoječa prepoved nameščanja iz člena 12(1) zajema tudi samozaposlene osebe.

17. Vstavljen je člen 13(4a), da se zagotovi jasno kolizijsko pravilo v primeru, ko oseba prejema dajatve za brezposelnost od ene države članice in je istočasno zaposlena v drugi državi članici. S tem je zagotovljena zakonska podlaga za načela iz Priporočila Upravne komisije št. U1²⁵.
18. Člen 32 je spremenjen, da se zagotovijo jasna prednostna pravila za izvedene pravice družinskega člana v primerih prekrivanja upravičenosti do zdravstvenih storitev po zakonodaji več kot ene države članice.
19. Člen 34 je črtan, da se upošteva uvedba novega poglavja 1a o dajatvah za dolgotrajno nego.
20. Vstavljen je poglavje 1a, da se vključi ločeno poglavje o koordinaciji dajatev za dolgotrajno nego.

Člen 35a zajema splošne določbe o koordinaciji dajatev za dolgotrajno nego v skladu s pravili za dajatve za bolezni.

Odstavek 1 se sklicuje na določbe iz poglavja 1 naslova III osnovne uredbe, ki se uporabljajo.

Odstavek 2 določa, da mora Upravna komisija sestaviti seznam vseh obstoječih dajatev za dolgotrajno nego, ki obstajajo po nacionalnih zakonodajah.

Odstavek 3 določa odstopanje od koordinacije denarnih dajatev za dolgotrajno nego iz novega poglavja, tako da državam članicam omogoča koordinacijo dajatev v skladu z drugimi poglavji naslova III osnovne uredbe. Take dajatve bodo navedene v seznamu v Prilogi XII.

Obstoječe določbe za preprečevanje prekrivanja dajatev za dolgotrajno nego iz sedanjega člena 34 so vključene v novi člen 35b z izjemo odstavka 2, ki je vključen v novi člen 35a(2).

Člen 35c določa pravila o povračilu dajatev za dolgotrajno nego med nosilci. Odstavek 1 določa, da se za dajatve za dolgotrajno nego uporablja člen 35. Odstavek 2 določa subsidiarno pristojnost za povračilo s strani nosilcev zdravstvenega zavarovanja, če ni posebne zakonodaje o storitvah za dolgotrajno nego. To je v skladu z logiko člena 40(2) v zvezi z dajatvami za nesreče pri delu in poklicne bolezni.

21. Člen 50(2) je spremenjen, da se odstrani odvečen sklic na člen 52(1)(a), saj se zavarovalne dobe, dopolnjene v drugih državah članicah, ne upoštevajo pri izračunu neodvisnih dajatev na podlagi člena 52(1)(a)

25

Priporočilo št. U1 z dne 12. junija 2009 o zakonodaji, ki se uporablja za brezposelne osebe, ki opravljajo poklicno ali gospodarsko dejavnost s krajšim delovnim časom v državi članici, ki ni država stalnega prebivališča, UL C 106, 24.4.2010, str. 49.

22. Člen 61 je spremenjen, da se odpravijo posebne določbe o seštevanju iz obstoječega odstavka 1. Namesto tega se bodo uporabljale splošne določbe o seštevanju iz člena 6, tako da bo država članica zadnje dejavnosti po potrebi upoštevala zavarovalne dobe, dobe zaposlitve ali dobe samozaposlitve, dopolnjene v prejšnji državi članici, če so bile zadnje dobe zavarovanja, zaposlitve ali samozaposlitve dopolnjene v navedeni državi članici in so trajale vsaj tri mesece.
23. Člen 64 je spremenjen, da se najkrajše obdobje, za katerega lahko brezposelni iskalci zaposlitve, ki iščejo zaposlitev v drugi državi članici, zahtevajo izvoz dajatev za brezposelnost, podaljša s treh na šest mesecev (ali preostanek obdobja upravičenosti, če je krajši od šestih mesecev). Države članice lahko to šestmesečno obdobje podaljšajo na celotno obdobje upravičenosti do dajatev za brezposelnost v pristojni državi članici.
24. Novi člen 64a dopolnjuje člen 61. Določa, da lahko brezposelne osebe, ki stalno prebivališče prenesejo v drugo državo članico in v tej državi članici postanejo brezposelne po manj kot treh mesecih opravljanja dela z zavarovanjem za primer brezposelnosti, zahtevajo izvoz denarnih dajatev za brezposelnost iz države članice prejšnjega zavarovanja. V tem primeru se morajo prijaviti pri službi za zaposlovanje države članice zadnje dejavnosti in izpolniti obveznosti, ki se po zakonodaji te države članici zahtevajo od vlagateljev zahtevkov za dajatve za brezposelnost.
25. Člen 65 je spremenjen, da se uvedejo nove določbe o plačilu dajatev za brezposelnost obmejnim in drugim čezmejnim delavcem, ki so med zadnjo dejavnostjo prebivali zunaj pristojne države članice.

Odstavek 1 določa, da bodo take osebe obravnavane, kot če bi stalno prebivale v pristojni državi članici.

Odstavek 2 določa, da bodo osebe, ki so v pristojni državi članici delale manj kot 12 mesecev, dajatve prejele od države stalnega prebivališča. Vendar se lahko delavec, ki ima pravico do dajatev za brezposelnost na podlagi nacionalne zakonodaje pristojne države članice, odloči, da bo dajatve za brezposelnost prejemal od te države članice brez uveljavljanja načela seštevanja iz člena 6.

Odstavek 3 uvaja izjemo od običajne obveznosti iz člena 64(1)(a), da mora biti brezposelna oseba, ki želi izvoziti dajatve za brezposelnost, pri službah za zaposlovanje pristojne države članice prijavljena vsaj štiri tedne. Ta izjema se uporablja v primeru popolnoma brezposelne osebe, ki se odloči delo iskati v državi članici stalnega prebivališča in vlaga zahtevek za celotno obdobje upravičenosti do dajatev za brezposelnost. Odstavek 4 daje takim osebam možnost izbire, da se pri službi za zaposlovanje prijavijo v državi članici stalnega prebivališča ali v državi članici prejšnje dejavnosti.

Odstavek 5 pojasnjuje, da se odstavki 2 do 4 ne uporabljajo za osebo, ki je delno ali občasno brezposelna. Take osebe so do uveljavljanja dajatev za brezposelnost upravičene samo v državi članici prejšnje dejavnosti.

26. Člen 68b je uveden za določitev posebnih določb o koordinaciji družinskih dajatev, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok in so navedene v delu I na novo ustvarjene Priloge XIII. Ta člen določa, da se take dajatve obravnavajo kot individualna in osebna pravica in ne kot dajatve za družino kot celoto. Države

članice s sekundarno pristojnostjo se lahko odločijo, da ne uporabijo pravil za preprečevanje prekrivanja iz člena 68(2) osnovne uredbe, in upravičeni osebi take dajatve dodelijo v celoti. Take države članice bodo navedene v seznamu v delu II Priloge XIII.

27. Vstavljen je novi člen 75a, da se podeli večji pomen obstoječi obveznosti iz člena 89(3) izvedbene uredbe, po kateri morajo pristojni organi zagotoviti, da so njihovi nosilci obveščeni o svojih obveznostih koordinacije in jih upoštevajo, vključno s sklepi Upravne komisije. Člen poleg tega uvaja obveznost spodbujanja sodelovanja med pristojnimi nosilci in inšpektorati za delo na nacionalni ravni.
28. Vstavljen je člen 76a, da se Evropsko komisijo v skladu s členom 291 PDEU pooblasti za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi postopkov, ki jih je treba upoštevati, da se zagotovijo enotni pogoji za uporabo posebnih pravil iz členov 12 in 13 osnovne uredbe glede napotenih ali poslanih delavcev in samozaposlenih oseb in oseb, ki opravljajo dejavnost v dveh ali več državah članicah. Ti ukrepi določajo standardne postopke za izdajo, izpodbijanje in umik dokumenta PDA1, ki potrjuje zakonodajo, ki se uporablja za osebe v zgornjih situacijah.
29. Vstavljen je člen 87b, ki zajema prehodne določbe za spremembe, uvedene s to uredbo. Prehodne določbe so standardne razen odstavka 4, ki uvaja posebne prehodne določbe o koordinaciji dajatev za brezposelnost nekdanjih obmejnih delavcev. Odstavek določa, da se bodo za navedene dajatve, ki so bile osebam dodeljene pred začetkom veljavnosti novih določb, še naprej uporabljale obstoječe določbe.
30. Člen 88 je nadomeščen z novima členoma 88 in 88a v zvezi s postopkom za posodobitev prilog k uredbama. V teh prilogah so vnosi za posamezne države članice, ki odražajo razlike v njihovih nacionalnih sistemih. S to spremembo bodo obstoječa pooblastila iz člena 92 izvedbene uredbe razširjena, da bo lahko Evropska komisija sprejemala delegirane akte v skladu s členom 290 PDEU za spreminjanje vseh prilog k osnovni uredbi. Postopek spreminjanja prilog, s katerim se upoštevajo spremembe na nacionalni ravni, bo hitrejši, kar bo zainteresiranim stranem zagotovilo večjo preglednost in pravno varnost, državljanom pa boljše varstvo. V skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016²⁶ naj bi Evropska komisija med pripravljalnim delom izvajala ustrezna posvetovanja s strokovnjaki.

Člen 2

Člen 2 se nanaša na spremembe izvedbene uredbe.

1. Vstavljena je nova uvodna izjava 18a, ki se nanaša na posebni postopek, ki se uporablja, če država članica ne more sporočiti zneska povprečnih letnih stroškov na osebo v vsaki starostni skupini za posamezno referenčno leto za namene povračila izdatkov za storitve na podlagi pavšalnih zneskov.
2. Uvodna izjava 19 je spremenjena, da se posodobi sklic na Direktivo 2008/55/ES z dne 26. maja 2008 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane,

carine, davke in druge ukrepe, ki jo je nadomestila Direktiva 2010/24/EU o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi²⁷.

3. Vstavljeni sta novi uvodni izjavi 25 in 26, ki se nanašata na nove določbe za boj proti goljufijam in napakam v skladu z načeli EU o varstvu podatkov.
4. Člen 1 je spremenjen tako, da zajema novo opredelitev „goljufije“ glede na novo določbo v členu 5(2). Podlaga zanjo je opredelitev v sporočilu Prosto gibanje državljanov EU in njihovih družinskih članov: pet konkretnih ukrepov²⁸.
5. Člen 2 je spremenjen, da se za lažje odkrivanje goljufij ali napak pri pravilni uporabi uredb državam članicam zagotovi pravna podlaga za občasno izmenjavo osebnih podatkov oseb, za katere se uredbi uporabljata. Za posredovanje podatkov na podlagi te določbe veljajo obveznosti iz člena 77 osnovne uredbe, in sicer da se podatki posredujejo v skladu z določbami Unije o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov in prostem pretoku takih podatkov.
6. Člen 3(3) je spremenjen, tako da pravice posameznikov, na katere se osebni podatki nanašajo, navaja v skladu s pravom EU o varstvu podatkov ter tudi določa, da lahko posameznik, na katerega se osebni podatki nanašajo, zahteva, da pristojni organ države članice stalnega prebivališča koordinira zahtevke, ki jih ta vloži v zvezi z osebnimi podatki, obdelanimi na podlagi teh uredb.
7. Člen 5 je spremenjen, da se določi, da je deklarativni dokument, ki ga izda nosilec, veljaven samo, kadar so izpolnjene vse obvezne informacije.

Nosilec, ki je dokument izdal, na zahtevo ponovno preuči razloge za izdajo dokumenta in ga po potrebi v 25 delovnih dneh popravi ali umakne. V primeru goljufije, ki jo je zagrešil vlagatelj dokumenta, ima umik dokumenta retroaktivni učinek.

Nosilec, ki je dokument izdal, poleg tega nosilcu, ki je zahtevo podal, posreduje vsa dokazila, na katerih je utemeljil svojo odločitev, in sicer v 25 delovnih dneh, v utemeljenih nujnih primerih pa v dveh delovnih dneh.

8. Člen 14(1) je spremenjen zaradi uskladitve s spremembami člena 12(1) osnovne uredbe. Ta člen določa tudi, da zahteva, da je bil napoteni ali poslani delavec prej zavarovan po sistemu socialne varnosti države članice pošiljateljice, ne pomeni tudi, da mora biti ta delavec zavarovan po sistemu tiste države članice, v kateri ima sedež njegov delodajalec.
9. Člen 14(5a) pojasnjuje, da se člen 13(1)(b)(i) osnovne uredbe, ki določa, da za zaposleno osebo velja zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, uporablja samo, če zadevni delodajalec ali podjetje v navedeni državi članici običajno opravlja znaten del dejavnosti. V nasprotnem primeru za zaposleno osebo velja zakonodaja države članice, v kateri ima delodajalec ali podjetje glavne dejavnosti ali središče svojega interesa. To se določi v skladu z merili iz člena 14(9) in (10) izvedbene uredbe. Drugi pododstavek odstavka 5a je črtan, ker je glede na spremembe člena 11(5) osnovne uredbe odveč.

27 UL L 84, 31.3.2010.

28 COM(2013) 837 final.

10. Vstavljen je člen 14(12), ki določa kolizijsko pravilo za obravnavo primerov, v katerih oseba, ki stalno prebiva v tretji državi, ki ne spada v področje uporabe uredb, opravlja dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe v dveh ali več državah članicah in zanjo velja zakonodaja o socialni varnosti ene od teh držav. Novi odstavek določa, da bo za tako osebo veljala samo zakonodaja o socialni varnosti države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali njenega delodajalca ali središče interesa njegove dejavnosti.
11. Člen 15(2) je spremenjen, da se določi izdajanje prenosnega dokumenta A1 („PDA1“) članom letalske posadke in kabinskega osebja iz člena 11(5) osnovne uredbe.
12. Člen 16 je spremenjen, da se poenostavi postopek za določanje zakonodaje, ki se uporablja v primeru zaposlitve v dveh ali več državah članicah. Odstavka 1 in 5 določata, da lahko delodajalec sproži postopek v imenu svojih zaposlenih in da se delodajalca obvesti o odločitvi glede zakonodaje o socialni varnosti, ki se uporablja. Spremenjeni odstavek 2 določa, da se o odločitvi obvesti tudi nosilca v državi članici, v kateri se nahaja delodajalec. Spremenjeni odstavek 3 določa, da se obstoječi postopek, v skladu s katerim je določitev najprej začasna in postane dokončna šele, če v dveh mesecih navedene odločitve ne izpodbija noben drug zadevni nosilec, omeji na tiste primere, v katerih nosilec v kraju stalnega prebivališča določi, da se uporablja zakonodaja druge države članice.
13. Člen 19 je spremenjen, da se določi, da morajo pristojni nosilci preveriti ustrezne podatke, preden izdajo dokument PDA1 o določitvi zakonodaje, ki se uporablja za njegovega imetnika. Ta sprememba je v skladu s sodno prakso Sodišča²⁹. Člen določa tudi, da so nosilci socialne varnosti, inšpektorati za delo, davčni organi in organi, pristojni za priseljevanje, upravičeni do neposredne izmenjave informacij o socialnovarstvenem statusu zadevnih oseb, da se zagotovi skladnost s pravnimi obveznostmi v zvezi z zaposlovanjem, zdravjem, varnostjo, priseljevanjem in obdavčitvijo (podrobnosti take izmenjave se določijo s sklepom Upravne komisije). Pristojni organi morajo posameznikom, na katere se osebni podatki nanašajo, zagotoviti specifične in ustrezne informacije o tem, s kakšnimi nameni se osebni podatki obdelujejo.
14. Poglavje 1 naslova III je spremenjeno, da njegova uporaba razširi na dajatve za dolgotrajno nego.
15. Členi 23, 24(3), 28(1), 31 in 32 so spremenjeni, da se zagotovi, da se uporabljajo za dajatve za dolgotrajno nego. V primeru posebnih sistemov za javne uslužbenke je te dajatve treba navesti na seznamu iz Priloge 2.
16. Črtan je drugi pododstavek člena 43(3), ki se nanaša na primere, v katerih so dobam prostovoljnega zavarovanja ali prostovoljnega nadaljevanja zavarovanja dodeljene različne vrednosti na podlagi nacionalne zakonodaje in pristojni nosilec ne more določiti izplačljivega zneska za zadevno obdobje. V okviru pregleda, ki ga je izvedla Upravna komisija, je bilo namreč sklenjeno, da to pravilo ni več potrebno.
17. Člen 55(4) je spremenjen, da se z obveznimi mesečimi poročili o spremljanju okrepi postopek nadzora iz tretjega pododstavka.

29

Na primer zadeva C-202/97, FTS, EU:C:2000:75, točka 51 in zadeva C-2/05, Herbosch Kiere, EU:C:2006:69, točka 22.

18. Člen 55(7) je spremenjen, da se določi, da se obstoječe določbe o izvozu dajatev za brezposelnost smiselno uporabljajo v primeru izvoza na podlagi novega člena 64a osnovne uredbe.
19. V skladu s členom 64a osnovne uredbe je vstavljen novi člen 55a, da se zagotovi, da pristojni nosilec države članice prejšnjega zavarovanja prejme vse potrebne informacije za oceno upravičenosti zadevne osebe do dajatev za brezposelnost.
20. Člen 56 je spremenjen, da se upoštevajo spremembe člena 65 osnovne uredbe.
21. Poglavje I naslova IV se preimenuje tako, da odraža, da se to poglavje uporablja tudi za povračilo dajatev za dolgotrajno nego na podlagi dejanskih stroškov ali pavšalnih zneskov.
22. Prva alineja člena 64(1) je spremenjena, da se izboljša natančnost metodologije za izračun povračila na podlagi pavšalnih zneskov med državami članicami iz člena 24(1) ter členov 25 in 26 osnovne uredbe, in sicer z uporabo treh različnih starostnih skupin pri osebah, starih 65 let in več.
23. Člen 65(1) o povračilu storitev na podlagi pavšalnih zneskov je spremenjen, da se pojasni, da lahko Upravna komisija, če država članica zneska povprečnih letnih stroškov za posamezno leto ne more sporočiti v zahtevanem roku, na zahtevo odobri, da se lahko uporabijo povprečni letni stroški, ki so bili objavljeni v Uradnem listu za predhodno leto. Tega odstopanja ni mogoče odobriti za zaporedni leti.
24. Člen 70 je črtan zaradi sprememb člena 65 osnovne uredbe, s katerimi se odpravljajo pravila o povračilu dajatev za brezposelnost za nekdanje obmejne delavce.
25. Člena 73(1) in (2) sta spremenjena in vstavljen je odstavek 3, da se uporaba kompenzacije razširi na poravnavo terjatev v primerih retroaktivne spremembe zakonodaje, ki se uporablja. Vstavljen je tudi odstavek 4, ki zagotavlja, da kompenzacije med nosilci ne ovirajo roki, določeni v nacionalni zakonodaji. Ob upoštevanju dejstva, da je bil petletni rok za postopek izterjave že uveden v členu 82(1)(b) izvedbene uredbe, je vstavljen odstavek 5, ki zagotavlja, da se zastaralni rok petih let uporablja tudi za kompenzacijo iz tega člena 73, šteto nazaj od datuma začetka postopka za reševanje sporov med državami članicami iz členov 5(2) ali 6(3) izvedbene uredbe.
26. Členi 75–82 in 84 so spremenjeni in vstavljen je člen 85a, da se posodobijo postopki izterjave iz poglavja III naslova V izvedbene uredbe. Obstoječi postopki temeljijo namreč na tistih, določenih v Direktivi 2008/55/ES, ki jo je nadomestila Direktiva 2010/24/EU. Spremembe zagotavljajo zlasti enoten izvršilni naslov za izterjavo ter standardne postopke za zaprošanje za vzajemno pomoč in vročanje aktov in odločb v zvezi s terjatvijo.
27. Člen 75 je spremenjen, da se državam članicam zagotovi pravna podlaga za uporabo izmenjanih informacij na področju uporabe te uredbe, in sicer tudi za oceno in izvršitev davkov in carin iz Direktive 2010/24/EU. Člen poleg tega uvaja pravno podlago, na podlagi katere si lahko organi v primerih povračila prispevkov za socialno varnost izmenjujejo informacije brez predhodne zahteve.

28. Člen 76 je spremenjen, da se omeji možnost, da države članice zavrnejo predložitev informacij, ki bi bile koristne za izterjavo terjatve.
29. Člen 77 je spremenjen, da se uvede enoten obrazec za vročanje. Poleg tega pojasnjuje, da je zahtevo za vročitev treba predložiti, kadar država članica subjekta prosilca v skladu s svojimi pravili vročitve ne more opraviti sama ali če bi vročitev s strani navedene države povzročila nesorazmerne težave.
30. Člen 78 je spremenjen, da se omogočijo izjeme od obveznosti držav članic, da zagotovijo pomoč v postopku izterjave, kadar izterjava v celoti ni verjetna ali kadar bi postopek povzročil nesorazmerne težave.
31. Člen 79 je spremenjen, da se uvede enoten izvršilni naslov za izterjavo, ki je lahko neposredno priznan v drugi državi članici. Uvedbo enotnega izvršilnega naslova za izterjavo so odločno podprli predstavniki držav članic v Upravni komisiji³⁰.
32. Člen 80 je spremenjen, da se pojasnijo okoliščine, v katerih lahko zaprošeni subjekt nastale stroške odtegne od izterjane terjatve.
33. V členu 81 so prilagojene določbe o izpodbijanju, da se upoštevajo spremembe glede vročanja in enotnega izvršilnega naslova.
34. Člen 82 je spremenjen, da se pojasnijo zastaralni roki, ki se uporabljajo pri zahtevah za pomoč glede terjatev, starih več kot pet let.
35. Člen 84 je spremenjen, da se pojasni, kdaj lahko država članica zahteva pomoč pri uporabi ukrepov zavarovanja. Ta člen poleg tega določa, da se za dokument, ki omogoča ukrepe zavarovanja v državi članici subjekta prosilca, ne more zahtevati nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi.
36. Člen 85 je spremenjen, da se uvede določba, ki pojasnjuje obveznost subjekta prosilca do povračila stroškov, ki jih ima z izterjavo zaprošeni subjekt, kadar takih stroškov ni mogoče izterjati od dolžnika ali odtegniti od terjatve.
37. Uveden je člen 85a, da se uslužbencem subjekta prosilca omogoči sodelovanje pri postopku izterjave v drugi državi članici, kadar se subjekta tako dogovorita in je to v skladu s pravili zaprošenega subjekta.
38. Člen 87(6) je spremenjen, da se omeji izjema od načela brezplačne vzajemne administrativne pomoči iz navedenega člena, tako da se odpravi obveznost povračila stroškov zdravniških pregledov in upravnega preverjanja, ki jih opravi nosilec v kraju začasnega ali stalnega prebivališča, kadar ta nosilec ugotovitve uporabi za izpolnitev obveznosti na podlagi lastne zakonodaje.
39. Člen 89(3) je črtan, saj je ta določba zdaj vključena v člen 75a osnovne uredbe.
40. Člen 92 je črtan zaradi sprememb člena 88 osnovne uredbe.

30

Pacolet J in De Wispelaere F, Recovery Procedures Report (Poročilo o postopkih izterjave) (Network Statistics FMSSFE: 2015). Poročilo je bilo pripravljeno v skladu z obveznostmi pregleda iz člena 86(3) Uredbe(ES) št. 987/2009.

41. Člen 93 je spremenjen in vstavljen je člen 94a, da se omogoči sklic na prehodne določbe iz člena 87b osnovne uredbe in posebne prehodne določbe o koordinaciji dajatev za brezposelnost nekdanjih obmejnih delavcev.
42. Člen 96 je spremenjen, da se določi, da se za namene pretvarjanja valut iz člena 107 Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti³¹, pristojni nosilci lahko sklicujejo na menjalne tečaje, objavljene v skladu s členom 90 izvedbene uredbe.

Člen 3

Ta člen določa začetek veljavnosti novih določb.

Priloga

1. Priloga vsebuje spremembe obstoječih prilog k osnovni uredbi. Te priloge je treba redno posodablјati, zlasti zaradi sprememb v nacionalni zakonodaji.
2. Priloga I k osnovni uredbi o izjemah pri koordinaciji družinskih dajatev se spremeni, da se upoštevajo spremembe v nacionalni zakonodaji glede predujmov preživnin na Slovaškem in Švedskem ter posebnih dodatkov ob rojstvu in posvojitvi otroka na Madžarskem, v Romuniji in na Švedskem.
3. Priloga II k osnovni uredbi o dvostranskih konvencijah se spremeni, da se črta sklic na določbo konvencije „ŠPANIJA-PORTUGALSKA“, ki ne velja več.
4. Priloga III k osnovni uredbi se spremeni v skladu s členom 87(10a): vnosi za Estonijo, Španijo, Italijo, Litvo, Madžarsko in Nizozemsko se črtajo, ker so nehali veljati 1. maja 2014. Poleg tega se iz Priloge III na lastno zahtevo črtajo Hrvaška, Finska in Švedska.
5. V Prilogi IV k osnovni uredbi so navedene države članice, ki zagotavljajo več pravic upokojencem, ki se vrnejo v pristojno državo članico. Ta priloga se spremeni, da se vanjo vključijo Estonija, Litva, Malta, Portugalska, Romunija, Slovaška, Finska in Združeno kraljestvo, ki želijo upokojencem, ki se vrnejo na njihovo ozemlje, zagotoviti popoln dostop do zdravstvenih storitev.
6. Priloga X k osnovni uredbi, v kateri so navedene posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, se spremeni, da se upoštevajo spremembe v nacionalnih zakonodajah.

Nekateri vnosi se črtajo, ker navedene dajatve ne obstajajo več (češki socialni dodatek, estonski dodatek za odrasle invalidne osebe, madžarski dodatek za prevoz ter slovenska državna pokojnina in oskrbnina) ali pa je bila dajatev na novo opredeljena in je del nacionalne zakonodaje o socialni pomoči (slovenski varstveni dodatek).

31

UL L 74, 27.3.1972, str. 1–83 (posebna izdaja v slovenščini: poglavje 05 zvezek 001 str. 160–233).

Treba je dodati na novo uvedene dajatve, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 70(2) osnovne uredbe (estonsko pogrebnino, romunski socialni dodatek za upokojence in mobilnostno sestavino britanskega dodatka za osebno neodvisnost).

Dva od obstoječih vnosov za Nemčijo in Švedsko je treba posodobiti zaradi spremembe nacionalne zakonodaje.

7. Prilogo XI k osnovni uredbi, ki vsebuje posebne določbe za uporabo zakonodaje držav članic, je treba posodobiti.

S spremembo nemškega vnosa naj bi se zagotovilo, da se za osebe, ki prejemajo dodatek za starševski dopust, uporablja najugodnejša davčna ureditev.

Sprememba estonskega vnosa določa metodo za sorazmerni izračun dajatve za invalidnost v skladu s členom 52(1)(b) osnovne uredbe, pri čemer se bodo dobe prebivanja, dopolnjene v Estoniji, upoštevale od starosti 16 let do nastopa invalidnosti.

Sprememba nizozemskega vnosa določa, da so osebe, ki prejemajo „enakovredno pokojnino“ v skladu s Prilogo XI(1)(f), in njihovi družinski člani na podlagi enakovredne pokojnine in pozneje starostne pokojnine upravičeni do zdravstvenih storitev v državi članici stalnega prebivališča na stroške Nizozemske.

Dodana sta vnosa za Češko in Slovaško v zvezi z uporabo Konvencije o socialni varnosti z dne 29. oktobra 1992, ki je bila sklenjena po razdružitvi Federativne republike Češke in Slovaške (že navedena v Prilogi II). S tema vnosa se upoštevajo posebnosti njunih novih pokojninskih dodatkov, povezanih s temi zgodovinskimi okoliščinami.

Treba bi bilo črtati prva dva odstavka švedskega vnosa zaradi sodbe Sodišča v zadevi C-257/10, *Bergström*, EU:C:2011:839.

Odstavki 1, 2 in 4 vnosa za Združeno kraljestvo se spremenijo, da se upoštevajo spremembe v nacionalni zakonodaji.

8. K osnovni uredbi se doda nova Priloga XII, v kateri bodo navedene dajatve za dolgotrajno nego, ki se koordinirajo na podlagi poglavja 1a, kot je navedeno v členu 35a(3).
9. K osnovni uredbi se doda nova Priloga XIII, v kateri bodo navedene družinske denarne dajatve, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok, kot je navedeno v členu 68b.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Uredbe (ES) št. 987/2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004

(Besedilo velja za EGP in Švico)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 48 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Posodobljeni sistem koordinacije sistemov socialne varnosti se je začel uporabljati 1. maja 2010 z uredbama (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009.
- (2) Ti dve uredbi sta bili posodobljeni z Uredbo (EU) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 zaradi dopolnitve, razjasnitve in posodobitve nekaterih njenih določb, zlasti na področju določitve zakonodaje, ki se uporablja, in dajatev za brezposelnost, ter zaradi tehničnih prilagoditev sklicev na nacionalno zakonodajo v prilogah.
- (3) Ocene in razprave v okviru Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti so pokazale, da bi se moral na področjih dajatev za dolgotrajno nego, dajatev za brezposelnost in družinskih dajatev proces posodabljanja nadaljevati.
- (4) Še naprej je ključnega pomena, da pravila o koordinaciji sledijo spreminjajočim se pravnim in družbenim razmeram, v katerih se uporabljajo, tako da se še naprej olajšuje uveljavljanje pravic državljanov ter hkrati zagotavljajo pravna jasnost, poštena in pravična porazdelitev finančnega bremena med nosilci vključenih držav članic ter upravna preprostost in izvršljivost pravil.
- (5) Treba je zagotoviti pravno varnost s pojasnitvijo, da je za ekonomsko neaktivne mobilne državljane dostop do dajatev iz socialne varnosti v državi članici gostiteljici

lahko pogojen s tem, da ima državljan zakonsko pravico do prebivanja v tej državi članici v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic³³. Zato bi bilo treba ekonomsko neaktivne državljanke jasno razlikovati od iskalcev zaposlitve, ki jim je pravica do prebivanja podeljena neposredno s členom 45 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- (6) Dajatve za dolgotrajno nego doslej niso bile izrecno vključene v področje uporabe Uredbe (ES) št. 883/2004, temveč so se koordinirale kot dajatve za bolezen, kar je povzročalo pravno negotovost tako za nosilce kot tudi za osebe, ki so zahtevale dajatve za dolgotrajno nego. Treba je oblikovati trden in ustrezen pravni okvir za dajatve za dolgotrajno nego znotraj uredbe ter vključiti jasno opredelitev takih dajatev.
- (7) Da se zagotovi jasnost terminologije v pravu EU, bi bilo treba izraz „napotitev“ uporabljati samo za napotitev delavcev v smislu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev³⁴. Da se poleg tega zagotovi dosledna obravnava zaposlenih in samozaposlenih oseb, je potrebno, da se posebna pravila za določitev zakonodaje, ki se uporablja, v primeru delavcev, ki so začasno napoteni ali poslani v drugo državo članico, dosledno uporabljajo tako za zaposlene kot tudi samozaposlene osebe.
- (8) Na področju dajatev za brezposelnost bi morale vse države članice enotno uporabljati pravila o seštevanju zavarovalnih dob. Z izjemo čezmejnih delavcev iz člena 65(2) bi morala biti pravila o seštevanju dob za namene podelitve pravice do dajatev za brezposelnost pogojena s tem, da je zavarovana oseba nazadnje dopolnila najmanj tri mesece zavarovanja v zadevni državi članici. Predhodno pristojna država članica bi morala postati pristojna za vse zavarovane osebe, ki tega pogoja ne izpolnjujejo. V tem primeru bi morala imeti prijava pri službi za zaposlovanje v državi članici zadnjega zavarovanja enak učinek kot prijava pri službi za zaposlovanje v državi članici, kjer je bila brezposelna oseba predhodno zavarovana.
- (9) V skladu s priporočili iz poročila o državljanstvu EU iz leta 2013³⁵ je treba najkrajše obdobje izvoza dajatev za brezposelnost podaljšati s treh na šest mesecev, da se brezposelnim osebam, ki odidejo v drugo državo članico, izboljšajo možnosti za iskanje zaposlitve in ponovno vključitev na trg dela ter da se odpravijo čezmejne neuskkljenosti v znanjih in spretnostih.
- (10) Treba je poskrbeti za bolj enakopravno obravnavanje obmejnih in čezmejnih delavcev, in sicer z zagotovitvijo, da obmejni delavci prejmejo dajatve za brezposelnost od države članice zadnje dejavnosti, pod pogojem da so v tej državi članici delali najmanj zadnjih dvanajst mesecev.
- (11) Družinske dajatve, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok, so zasnovane tako, da bi zadostile individualnim in osebnim potrebam tistega od staršev, za katerega velja zakonodaja pristojne države članice, in jih je zato mogoče razlikovati od drugih družinskih dajatev, saj naj bi tistemu od staršev, ki jih prejema, nadomestile izgubo dohodkov ali plače v času, ko je vzgajal otroka, ne pa zgolj krile splošne družinske izdatke.

33 UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

34 UL L 018, 21.1.1997, str. 1.

35 COM(2013) 269 final.

- (12) Da se omogoči pravočasno posodabljanje te uredbe glede na razvoj na nacionalni ravni, bi bilo treba na Evropsko komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s spreminjanjem priloge k tej uredbi in k Uredbi (ES) št. 987/2009. Zlasti je pomembno, da Komisija med pripravljanim delom izvede ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki, ter da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016³⁶. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (13) Da se države članice podpre pri njihovih prizadevanjih v boju proti goljufijam in napakam pri uporabi pravil o koordinaciji, je treba vzpostaviti nadaljnjo pravno podlago, s katero bi omogočili lažjo obdelavo osebnih podatkov oseb, za katere se uporabljata uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009. Države članice bi tako lahko redno primerjale podatke svojih pristojnih nosilcev s podatki drugih držav članic, da bi ugotovile napake ali nedoslednosti, ki bi jih bilo treba dodatno raziskati.
- (14) Da se zaščitijo pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter hkrati upošteva zakoniti interes držav članic za sodelovanje pri izvrševanju pravnih obveznosti, je treba jasno opredeliti okoliščine, v katerih se lahko osebni podatki, izmenjani v skladu z navedenima uredbama, uporabijo za druge namene kot socialno varnost, ter pojasniti obveznosti držav članic glede zagotovitve posebnih in ustreznih informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki.
- (15) Da se pospeši postopek preverjanja in odvzema dokumentov (zlasti glede zakonodaje o socialni varnosti, ki se uporablja za imetnika) v primeru goljufij in napak, je treba okrepiti sodelovanje in izmenjavo informacij med nosilcem, ki je dokument izdal, in nosilcem, ki zahteva odvzem. Če obstaja dvom glede veljavnosti dokumenta ali pravilnosti dokazila ali če se mnenja držav članic glede določitve zakonodaje, ki se uporablja, razlikujejo, je v interesu držav članic in zadevnih oseb, da vključeni nosilci dosežejo dogovor v razumnem času.
- (16) Da se zagotovi uspešna in učinkovita uporaba pravil o koordinaciji, je treba pojasniti pravila za določanje zakonodaje, ki se uporablja, za zaposlene, ki opravljajo dejavnost v dveh ali več državah članicah, da se zagotovi večja enakopravnost s pogoji, ki se uporabljajo za osebe, ki so napotene ali poslani za opravljanje dejavnosti v eni sami državi članici. Poleg tega bi se morala pravila o napotitvi, ki določajo ohranitev zakonodaje, ki se uporablja, uporabljati samo za osebe, ki so bile predhodno povezane s sistemom socialne varnosti države članice izvora.
- (17) Evropski komisiji bi bilo treba podeliti izvedbena pooblastila, da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje členov 12 in 13 Uredbe (ES) št. 883/2004. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije³⁷.

36 UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14.

37 UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

- (18) Če država članica ne more v roku sporočiti zneska povprečnega letnega stroška na osebo v vsaki starostni skupini za referenčno leto, je treba dati možnost, da lahko država članica predloži zahtevek za zadevno leto na podlagi povprečnih letnih stroškov za predhodno leto, ki so bili objavljeni v Uradnem listu. Povračilo izdatkov za storitve na podlagi pavšalnih zneskov bi moralo biti čim bližje dejanskim izdatkom; zato bi morala odstopanje od obveznosti sporočanja odobriti Upravna komisija in se naslednje leto ne bi smelo odobriti.
- (19) V skladu s sodno prakso Sodišča v zadevah *van Delft in drugi* (C-345/09, EU:C:2010:610) in *Fischer-Lintjens* (C-543/13, EU:C:2015:359) je treba olajšati retroaktivno spreminjanje zakonodaje, ki se uporablja. Zato bi bilo treba kompenzacijo, ki se uporablja v primerih, ko se je zakonodaja države članice uporabljala začasno v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 987/2009, razširiti tudi na druge primere, ki izhajajo iz retroaktivne spremembe zakonodaje, ki se uporablja. V zvezi s tem je poleg tega potrebno, da se ne uporabljajo različne omejevalne določbe v nacionalnem pravu, za zagotovitev, da retroaktivne poravnave med nosilci ne bi ovirali nezdružljivi roki, določeni v nacionalni zakonodaji, ter da se določi enotni zastaralni rok petih let, šteto nazaj od začetka postopka dialoga iz člena 5(2) in člena 6(3) te uredbe, s čimer bi zagotovili, da ta postopek za reševanje sporov ni onemogočen.
- (20) Učinkovita izterjava je način preprečevanja goljufij in zlorab in boja proti njim ter zagotavljanja nemotenega delovanja sistemov socialne varnosti. Postopki izterjave iz poglavja III naslova IV Uredbe št. 987/2009 temeljijo na postopkih in pravilih, določenih v Direktivi 2008/55/ES z dne 26. maja 2008 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe³⁸. To direktivo je nadomestila Direktiva 2010/24/EU o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi³⁹, ki je uvedla enotni izvršilni naslov ter standardni obrazec za vročitev aktov in ukrepov v zvezi s terjatvami. V pregledu, ki ga je Upravna komisija izvedla v skladu s členom 86(3) Uredbe št. 987/2009, se je večini držav članic zdelo koristno uporabiti enotni izvršilni naslov, podoben tistemu iz Direktive 2010/24/EU. Zato morajo pravila za vzajemno pomoč pri izterjavi terjatev socialne varnosti odražati nove ukrepe iz Direktive 2010/24/EU, da se zagotovita učinkovitejša izterjava in nemoteno delovanje pravil o koordinaciji.
- (21) Da se upoštevajo pravne spremembe v nekaterih državah članicah in zagotovi pravna varnost zainteresiranim stranem, je treba prilagoditi priloge k Uredbi (ES) št. 883/2004 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 883/2004 se spremeni:

1. v uvodno izjavo 2 se doda naslednji drugi stavek:

38 UL L 150, 10.6.2008, str. 28..

39 UL L 84, 31.3.2010, str. 1.

„Člen 21 Pogodbe o delovanju Evropske unije zagotavlja vsakemu državljanu Unije pravico do prostega gibanja ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev.“;

2. v uvodno izjavo 5 se za besedilom „različnih nacionalnih zakonodajah“ vstavi naslednje besedilo:

„, ob upoštevanju pogojev glede dostopa ekonomsko neaktivnih mobilnih državljanov EU do nekaterih dajatev iz socialne varnosti v državi članici gostiteljici iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic⁴⁰.“;

3. za uvodno izjavo 5 se vstavi naslednje:

„(5a) Sodišče je presodilo, da imajo države članice pravico, da za ekonomsko neaktivne državljane dostop do dajatev iz socialne varnosti, ki niso socialna pomoč v smislu Direktive 2004/38/ES, v državi članici gostiteljici pogojijo z zakonsko pravico do prebivanja v smislu navedene direktive. Preverjanje zakonske pravice do prebivanja bi bilo treba izvajati v skladu z zahtevo iz Direktive 2004/38/ES. Zato bi bilo treba ekonomsko neaktivne državljane jasno razlikovati od iskalcev zaposlitve, ki jim je pravica do prebivanja podeljena neposredno s členom 45 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Za izboljšanje pravne jasnosti za državljane in nosilce je treba to sodno prakso kodificirati.

(5b) Države članice bi morale zagotoviti, da se ekonomsko neaktivnim mobilnim državljanom EU ne prepreči izpolnjevanje pogoja, da imajo celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi članici gostiteljici, kot je določeno v Direktivi 2004/38/ES. To lahko pomeni, da se takim državljanom dovoli, da sorazmerno prispevajo v sistem zavarovanja za primer bolezni v državi članici, v kateri običajno prebivajo.

(5c) Ne glede na omejitve pravice do enakega obravnavanja za ekonomsko neaktivne osebe, ki izhajajo iz Direktive 2004/38/ES ali iz prava Unije, nič v tej uredbi ne bi smelo omejevati temeljnih pravic, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravice do človekovega dostojanstva (člen 1), pravice do življenja (člen 2) in pravice do zdravstvenega varstva (člen 35).“;

4. prvi stavek uvodne izjave 18b se nadomesti z naslednjim:

„V poddelu FTL Priloge III k Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 83/2014 z dne 29. januarja 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹, je pojem „domača baza“ za člane letalske in kabinske posadke opredeljen kot kraj, ki ga za člana posadke določi operator in na katerem član posadke navadno začne in konča

40 UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

41 UL L 28, 31.1.2014, str. 17.

obdobje dolžnosti ali vrsto obdobji dolžnosti ter na katerem operator v normalnih okoliščinah ni odgovoren za nastanitev zadevnega člana posadke.“;

5. uvodna izjava 24 se nadomesti z naslednjim:

„(24) Dajatve za dolgotrajno nego za zavarovane osebe in njihove družinske člane je treba koordinirati v skladu s posebnimi pravili, ki načeloma sledijo pravilom, ki se uporabljajo za dajatve za bolezen, v skladu s sodno prakso Sodišča. Treba je tudi vključiti posebne določbe za primer prekrivanja dajatev za dolgotrajno nego v obliki storitev ali v denarju.“;

6. za uvodno izjavo 35 se vstavi naslednje:

„(35a) Družinske denarne dajatve, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok, so individualne in osebne pravice tistega od staršev, za katerega velja zakonodaja pristojne države članice. Zaradi posebne narave teh družinskih dajatev bi jih bilo treba uvrstiti na seznam v delu I Priloge XIII k tej uredbi ter jih uporabljati izključno za tistega od staršev, ki ga zadevajo. Država članica s sekundarno pristojnostjo se lahko odloči, da se prednostna pravila v primeru prekrivanja pravic do družinskih dajatev po zakonodaji pristojne države članice in po zakonodaji države članice stalnega prebivališča družinskih članov ne uporabljajo za take dajatve. Če se država članica odloči, da ne uporablja prednostnih pravil, mora to upoštevati dosledno pri vseh upravičenih osebah v podobni situaciji ter biti vključena na seznam v delu II Priloge XIII.“;

7. za uvodno izjavo 39 se vstavi naslednje:

„(39a) Za obdelavo osebnih podatkov v skladu s to uredbo se uporablja zadevni pravni red EU na področju varstva podatkov, zlasti Uredba (EU) 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)⁴².“;

8. za uvodno izjavo 45 se vstavijo naslednje uvodne izjave:

„(46) Da se omogoči pravočasno posodabljanje te uredbe glede na razvoj na nacionalni ravni, bi bilo treba na Evropsko komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s spreminjanjem prilog k tej uredbi in k Uredbi (ES) št. 987/2009. Zlasti je pomembno, da Komisija med pripravljalnimi deli izvede ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki, ter da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016⁴³. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(47) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti varstvo osebnih podatkov (člen 8), svobodo izbire poklica in pravico do dela (člen 15), lastninsko pravico (člen 17), pravico do

42 UL L 119, 4.5.2016, str. 1–88.

43 COM(2015) 216 final.

nediskriminacije (člen 21), pravice otroka (člen 24), pravice starejših (člen 25), vključenost invalidov (člen 26), pravico do družinskega in poklicnega življenja (člen 33), pravico do socialne varnosti in socialne pomoči (člen 34), pravico do zdravstvenega varstva (člen 35) ter pravico do svobode gibanja in prebivanja (člen 45), ter jo je treba izvajati v skladu s temi pravicami in načeli.

(48) Nič v tej uredbi ne omejuje neodvisnih pravic in obveznosti, ki jih priznava Evropska konvencija o človekovih pravicah, zlasti pravice do življenja (člen 2), pravice do zaščite pred nečloveškim ali ponižujočim ravnanjem (člen 3), pravice do premoženja (člen 1 Dodatnega protokola št. 1) in pravice do nediskriminacije (člen 14), in to uredbo je treba izvajati v skladu s temi pravicami in obveznostmi –“;

9. člen 1 se spremeni:

- (a) v točki (c) se besedilo „poglavij 1 in 3 naslova III“ nadomesti z besedilom „poglavij 1, 1a in 3 naslova III“;
- (b) v točki (i)(1)(ii) se za besedilom „poglavja 1 naslova III za bolezen, materinstvo in enakovredne storitve za očetovstvo“ vstavi besedilo „ter poglavja 1a za dajatve za dolgotrajno nego“;
- (c) v točki (va)(i) se za besedilom „poglavja 1 naslova III (dajatve za bolezen, materinstvo in enakovredne dajatve za očetovstvo)“ vstavi besedilo „ter poglavja 1a (dajatve za dolgotrajno nego)“ in zadnji stavek se črta;
- (d) za točko (va) se vstavi naslednja točka:

„(vb) „dajatev za dolgotrajno nego“ pomeni kakršno koli storitev, dajatev v denarju ali kombinacijo obeh za osebe, ki v daljšem časovnem obdobju zaradi starosti, invalidnosti, bolezni ali okvare potrebujejo znatno pomoč druge osebe ali oseb pri opravljanju temeljnih življenjskih aktivnosti, tudi v podporo njihove osebne avtonomije; to vključuje dajatve, odobrene osebi ali za osebo, ki tako pomoč nudi;“;

10. v členu 3(1) se za točko (b) vstavi naslednja točka:

„(ba) dajatve za dolgotrajno nego;“;

11. člen 4 Uredbe (ES) št. 883/2004 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Enako obravnavanje

1. Če v tej uredbi ni določeno drugače, imajo osebe, za katere se uporablja ta uredba, enake pravice in obveznosti po zakonodaji vsake države članice kot državljani te države članice.

2. Država članica lahko zahteva, da za dostop ekonomsko neaktivne osebe, ki prebiva v tej državi, do njenih dajatev iz socialne varnosti veljajo pogoji za pravico do zakonitega prebivanja, kot določa Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta

2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic⁴⁴.“;

12. člen 11 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se besedilo „denarne dajatve za bolezen za neomejeno obdobje“ nadomesti z besedilom „denarne dajatve za dolgotrajno nego“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Dejavnost članov letalske posadke ali kabinskega osebja, ki opravljajo potniške ali tovarne storitve v zračnem prometu, se šteje za dejavnost, ki se opravlja izključno v državi članici, v kateri je domača baza, kakor je opredeljena v poddelu FTL Priloge III k Uredbi (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 83/2014 z dne 29. januarja 2014⁴⁵.“;

13. člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Posebna pravila

1. Za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki tam običajno opravlja svojo dejavnost, ter je napotena v smislu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev⁴⁶ ali jo ta delodajalec pošlje v drugo državo članico, da opravlja delo v imenu tega delodajalca, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če predvideno trajanje takega dela ne presega 24 mesecev in ta oseba ni napotena ali poslana, da bi nadomestila drugo zaposleno ali samozaposleno osebo, ki je bila predhodno napotena ali poslana v smislu tega člena.

2. Za osebo, ki običajno opravlja dejavnost samozaposlene osebe v državi članici in gre opravljat podobno dejavnost v drugo državo članico, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če predvideno trajanje take dejavnosti ne presega 24 mesecev in ta oseba ne nadomešča druge napotene zaposlene ali samozaposlene osebe.“;

14. v členu 13 se za odstavkom 4 vstavi naslednji odstavek 4a:

„4a. Za osebo, ki prejema denarne dajatve za brezposelnost od ene države članice in istočasno opravlja dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe v drugi državi članici, velja zakonodaja države članice, ki izplačuje dajatve za brezposelnost.“;

15. v členu 32 se doda naslednji odstavek 3:

„3. Kadar ima družinski član izvedeno pravico do storitev v skladu z zakonodajo več kot ene države članice, se uporabljajo naslednja prednostna pravila:

44 UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

45 UL L 28, 31.1.2014, str. 17.

46 UL L 018, 21.1.1997, str. 1.

- (a) če pravice izhajajo iz različnih podlag, je prednostni vrstni red naslednji:
 - (i) pravice iz dejavnosti zaposlene ali samozaposlene osebe zavarovane osebe;
 - (ii) pravice iz prejetja pokojnine zavarovane osebe;
 - (iii) pravice na podlagi stalnega prebivališča zavarovane osebe;
- (b) če izvedene pravice izhajajo iz iste podlage, se prednostni vrstni red določi s sklicevanjem na kraj stalnega prebivališča družinskega člana kot subsidiarno merilo;
- (c) če na podlagi navedenih meril ni mogoče določiti prednostnega vrstnega reda, se kot zadnje merilo uporablja najdaljša zavarovalna doba zavarovane osebe v okviru nacionalnega sistema pokojninskega zavarovanja.“;

16. člen 34 se črta;

17. za členom 35 se vstavi naslednje poglavje:

„POGLAVJE 1a

Dajatve za dolgotrajno nego

Člen 35a

Splošne določbe

1. Ne glede na posebne določbe tega poglavja se členi 17 do 32 smiselno uporabljajo za dajatve za dolgotrajno nego.
2. Upravna komisija sestavi podroben seznam dajatev za dolgotrajno nego, ki izpolnjujejo merila iz člena 1(vb) te uredbe, ter navede, pri katerih gre za storitve in pri katerih za dajatve v denarju.
3. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice dodelijo dajatve za dolgotrajno nego v skladu z drugimi poglavji naslova III, če so dajatev in posebni pogoji, ki veljajo zanj, navedeni v seznamu v Prilogi XII in je rezultat take koordinacije za upravičence vsaj tako ugoden, kot če bi se dajatev koordinirala na podlagi tega poglavja.

Člen 35b

Prekrivanje dajatev za dolgotrajno nego

1. Če prejemnik denarnih dajatev za dolgotrajno nego, odobrenih na podlagi zakonodaje pristojne države članice, istočasno in na podlagi tega poglavja prejme storitve za dolgotrajno nego od nosilca v kraju stalnega prebivališča ali začasnega prebivališča v drugi državi članici ter mora tudi nosilec v prvi državi članici povrniti stroške teh storitev na podlagi člena 35c, se uporablja splošna določba o preprečevanju prekrivanja dajatev iz člena 10, zgolj z naslednjo omejitvijo: znesek denarne dajatve se zmanjša za vračljivi znesek storitve, ki se na podlagi člena 35c lahko zahteva od nosilca v prvi državi članici.

2. Dve ali več držav članic ali njihovi pristojni organi se lahko dogovorijo o drugih ali dopolnilnih ukrepih, ki za zadevne osebe niso manj ugodni od načel iz odstavka 1.

Člen 35c

Povračilo med nosilci

1. Člen 35 se smiselno uporablja za dajatve za dolgotrajno nego.

2. Če zakonodaja države članice, v kateri se nahaja pristojni nosilec na podlagi tega poglavja, ne zagotavlja storitev za dolgotrajno nego, se za nosilca, ki je ali bi bil v navedeni državi članici na podlagi poglavja 1 pristojen za povračilo zdravstvenih storitev, odobrenih v drugi državi članici, šteje, da je pristojni nosilec tudi na podlagi poglavja 1a.“;

18. v členu 50(2) se besedilo „členom 52(1)(a) ali (b)“ nadomesti z besedilom „členom 52(1)(b)“;

19. člen 61 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 61

Posebna pravila o seštevanju zavarovalnih dob, dob zaposlitve ali dob samozaposlitve

1. Razen v primerih iz člena 65(2) je uporaba člena 6 pogojena s tem, da je zadevna oseba nazadnje dopolnila najmanj tri mesece zavarovanja, zaposlitve ali samozaposlitve v skladu z zakonodajo, na podlagi katere se dajatve zahtevajo.

2. Če brezposelna oseba ne izpolnjuje pogojev za seštevanje dob v skladu z odstavkom 1, ker je skupno trajanje njenih nazadnje dopoljenih dob zavarovanja, zaposlitve ali samozaposlitve v navedeni državi članici krajše od treh mesecev, je ta oseba upravičena do dajatev za brezposelnost v skladu z zakonodajo države članice, v kateri je predhodno dopolnila take dobe v skladu s pogoji in omejitvami iz člena 64a.“;

20. člen 64 se spremeni:

(a) v odstavku 1(c) se besedilo „tri mesece“ nadomesti z besedilom „šest mesecev“, besedilo „treh mesecev“ podaljša do največ šest mesecev“ pa se nadomesti z besedilom „šestih mesecev“ podaljša do konca obdobja upravičenosti te osebe do dajatev“;

(b) v odstavku 3 se besedilo „tri mesece“ nadomesti z besedilom „šest mesecev“, besedilo „največ šest mesecev“ pa se nadomesti z besedilom „konca obdobja upravičenosti do dajatev“;

21. za členom 64 se vstavi naslednji člen 64a:

„Člen 64a

Posebna pravila za brezposelne osebe, ki so odšle v drugo državo članico, ne da bi izpolnjevale pogoje iz člena 61(1) in člena 64

V primerih iz člena 61(2) država članica, katere zakonodaja je predhodno veljala za brezposelno osebo, postane pristojna za zagotavljanje dajatev za brezposelnost. Te dajatve se zagotovijo na stroške pristojnega nosilca za obdobje, določeno v členu 64(1)(c), če je brezposelna oseba na razpolago službam za zaposlovanje v državi članici zadnjega zavarovanja in upošteva pogoje iz zakonodaje te države članice. Člen 64(2) do (4) se uporablja smiselno.“;

22. člen 65 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 65

Brezposelne osebe, ki so stalno prebivale v državi članici, ki ni pristojna država

1. Brezposelna oseba, ki je med svojo zadnjo dejavnostjo zaposlene ali samozaposlene osebe stalno prebivala v državi članici, ki ni pristojna država članica, mora biti na razpolago nekdanjemu delodajalcu ali službam za zaposlovanje v pristojni državi članici. Taka oseba prejema dajatve v skladu z zakonodajo pristojne države članice, kot če bi stalno prebivala v tej državi članici. Te dajatve zagotovi nosilec pristojne države članice.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 je popolnoma brezposelna oseba, ki je med svojo zadnjo dejavnostjo zaposlene ali samozaposlene osebe stalno prebivala v državi članici, ki ni pristojna država članica, in ki ni dopolnila vsaj 12 mesecev zavarovanja za primer brezposelnosti izključno na podlagi zakonodaje pristojne države članice, na razpolago službi za zaposlovanje države članice stalnega prebivališča. Taka oseba prejema dajatve v skladu z zakonodajo države članice stalnega prebivališča, kot če bi vsa obdobja zavarovanja dopolnila na podlagi zakonodaje te države članice. Te dajatve zagotovi nosilec države članice stalnega prebivališča. Namesto tega se lahko popolnoma brezposelna oseba iz tega odstavka, ki bi bila upravičena do dajatve za brezposelnost zgolj na podlagi nacionalne zakonodaje pristojne države članice, če bi v njej stalno prebivala, odloči, da je na razpolago službam za zaposlovanje navedene države članice in da prejema dajatve v skladu z zakonodajo navedene države članice, kot če bi v njej stalno prebivala.

3. Če popolnoma brezposelna oseba iz odstavkov 1 ali 2 ne želi biti ali ostati na razpolago službam za zaposlovanje pristojne države članice, potem ko je bila pri njih že prijavljena, in želi delo iskati v državi članici stalnega prebivališča ali državi članici zadnje dejavnosti, se smiselno uporablja člen 64, z izjemo člena 64(1)(a). Pristojni nosilec lahko obdobje iz prvega stavka člena 64(1)(c) podaljša do konca obdobja upravičenosti do dajatev.

4. Popolnoma brezposelna oseba iz tega člena je lahko poleg tega, da je na razpolago službam za zaposlovanje pristojne države članice, na razpolago tudi službam za zaposlovanje druge države članice.

5. Odstavki 2 do 4 tega člena se ne uporabljajo za osebo, ki je delno ali občasno brezposelna.“;

23. za členom 68a se vstavi naslednje:

„Člen 68b

Posebne določbe za družinske denarne dajatve, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok

1. Družinske denarne dajatve, ki naj bi nadomestile dohodke v dobah za vzgojo otrok in so navedene v delu 1 Priloge XIII, se dodelijo samo osebi, za katero velja zakonodaja pristojne države članice, njeni družinski člani pa nimajo izvedene pravice do takih dajatev. Člen 68a te uredbe se ne uporablja za take dajatve in pristojnemu nosilcu ni treba upoštevati zahtevka, ki ga vloži drugi od staršev, oseba, ki se obravnava kot eden od staršev, ali zavod, ki ima skrbništvo nad otrokom oziroma otroki, v skladu s členom 60(1) izvedbene uredbe.

2. Z odstopanjem od člena 68(2) lahko država članica v primerih prekrivanja upravičenj na podlagi zakonodaje ali zakonodaj v koliziji upravičencu družinsko dajatev iz odstavka 1 dodeli v celoti ne glede na znesek, ki ga določa prva zakonodaja. Države članice, ki se odločijo uporabiti tako odstopanje, se navedejo na seznamu v delu 2 Priloge XIII s sklicem na družinsko dajatev, za katero se uporablja odstopanje.“;

24. za členom 75 se v „NASLOV V DRUGE DOLOČBE“ vstavi naslednji člen 75a:

„Člen 75 a

Obveznosti pristojnih organov

1. Pristojni organi zagotovijo, da njihovi nosilci poznajo in uporabljajo vse zakonodajne ali druge določbe, vključno s sklepi Upravne komisije, na področjih, ki jih urejata ta uredba in izvedbena uredba, ter v skladu s pogoji iz teh uredb.

2. Da se zagotovi pravilna določitev zakonodaje, ki se uporablja, pristojni organi spodbujajo sodelovanje med nosilci in delovnimi inšpektorati v svojih državah članicah.“;

25. za členom 76 se vstavi naslednji člen 76a:

„Člen 76a

Pooblastilo za sprejetje izvedbenih aktov

1. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi postopka, ki ga je treba upoštevati, da se zagotovijo enotni pogoji za uporabo členov 12 in 13 te uredbe. Ti akti določajo standardni postopek in roke za:

- izdajo, format in vsebino prenosnega dokumenta, ki potrjuje zakonodajo o socialni varnosti, ki se uporablja za imetnika,
- določitev primerov, v katerih se dokument izda,
- elemente, ki jih je treba preveriti pred izdajo dokumenta,
- umik dokumenta, kadar pristojni nosilec države članice zaposlitve izpodbija njegovo pravilnost in veljavnost.

2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011⁴⁷.

3. Komisiji pomaga Upravna komisija, ki je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.“;

26. vstavi se člen 87b:

„Člen 87b

Prehodne določbe za uporabo Uredbe (EU) xxx/xxxx⁴⁸

1. Za obdobje pred datumom začetka uporabe Uredbe (EU) xxx/xxxx se na njeni podlagi ne pridobijo nobene pravice.

2. Pri ugotavljanju pravic, pridobljenih po tej uredbi, se upoštevajo vse zavarovalne dobe in, kadar je primerno, vse dobe zaposlitve in samozaposlitve ali prebivanja, dopolnjene po zakonodaji države članice pred [datum začetka uporabe Uredbe (EU) xxx/xxxx] v zadevni državi članici.

3. Ob upoštevanju odstavka 1 se pravica po Uredbi (EU) xxx/xxxx pridobi tudi, če se nanaša na zavarovalni primer, ki nastopi pred datumom začetka njene uporabe v zadevni državi članici.

4. Členi 61, 64 in 65 te uredbe, veljavni pred [datum začetka uporabe Uredbe (EU) xxx/xxxx], se še naprej uporabljajo za dajatve za brezposelnost, dodeljene osebam, ki so ostale brez zaposlitve pred navedenim datumom.“;

27. člen 88 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 88

Prenos pooblastil za posodobitev prilog

Evropska komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 88a za redno spreminjanje prilog k tej uredbi in izvedbeni uredbi na zahtevo Upravne komisije.

Člen 88a

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastila iz člena 88 se na Evropsko komisijo prenesejo za nedoločen čas od [datum začetka veljavnosti Uredbe (EU) xxx/xxxx].

⁴⁷ UL L 55, 28.2.2011, str. 13–18.

⁴⁸ [Se vstavi].

3. Prenos pooblastila iz člena 88 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.

5. Evropska komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 88, začne veljati samo, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Evropsko komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

28. priloge I, II, III, IV, X in XI se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi;

29. prilogi XII in XIII se vstavita v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Uredba (ES) št. 987/2009 se spremeni:

1. za uvodno izjavo 18 se vstavi naslednja uvodna izjava:

„(18a) Potrebna so posebna pravila in postopki za povračilo stroškov dajatev, ki nastanejo državi članici stalnega prebivališča, kadar so zadevne osebe zavarovane v drugi državi članici. Države članice, ki morajo dobiti povračilo na podlagi pavšalnih zneskov, bi morale znesek povprečnega letnega stroška na osebo sporočiti v danem roku, da se omogoči čim prej povračilo. Če država članica ne more v roku sporočiti zneska povprečnega letnega stroška na osebo v vsaki starostni skupini za referenčno leto, je treba določiti možnost, da lahko država članica zahtevke za zadevno leto predloži na podlagi povprečnih letnih stroškov, ki so bili predhodno objavljeni v Uradnem listu. Povračilo izdatkov za storitve na podlagi pavšalnih zneskov bi moralo biti čim bližje dejanskim izdatkom; zato bi morala odstopanje od obveznosti sporočanja odobriti Upravna komisija in se naslednje leto ne bi smelo odobriti.“;

2. uvodna izjava 19 se nadomesti z naslednjim:

„(19) Treba bi bilo okrepiti postopke vzajemne pomoči med nosilci za izterjavo terjatev na področju socialne varnosti, da se zagotovita učinkovitejša izterjava in nemoteno delovanje sistemov socialne varnosti. Učinkovita izterjava je tudi način preprečevanja zlorab in goljufij in boja proti njim ter zagotavljanja vzdržnosti sistemov socialne varnosti. Zaradi tega je treba sprejeti nove postopke na podlagi več obstoječih določb Direktive Sveta 2010/24/EU o vzajemni pomoči pri izterjavi

terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi⁴⁹, zlasti s sprejetjem enotnega izvršilnega naslova ter standardnih postopkov zaprošanja za vzajemno pomoč in vročitve aktov in ukrepov v zvezi z izterjavo terjatve na področju socialne varnosti.“;

3. za uvodno izjavo 24 se vstavi naslednji uvodni izjavi:

„(25) Upravna komisija je sprejela Sklep št. H5 z dne 18. marca 2010 o sodelovanju v boju proti goljufijam in napakam v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 883/2004 in Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti⁵⁰, v katerem je poudarjeno, da je ukrepanje za boj proti goljufijam in napakam del pravilnega izvajanja Uredbe (ES) št. 883/2004 in te uredbe. Zato je v interesu pravne varnosti, da ta uredba vsebuje jasno pravno podlago, ki pristojnim nosilcem dovoljuje izmenjavo osebnih podatkov z zadevnimi organi v državi članici začasnega ali stalnega prebivališča v zvezi z osebami, katerih pravice in obveznosti na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004 in te uredbe so že bile določene, da se ugotovijo goljufije in napake v okviru pravilnega izvajanja teh uredb. Treba je tudi opredeliti okoliščine, v katerih se lahko osebni podatki obdelajo za druge namene kot socialno varnost, med drugim za nadzor skladnosti s pravnimi obveznostmi na ravni Unije in nacionalni ravni na področjih dela, zdravja, varnosti, priseljevanja in davčne zakonodaje.

(26) Za zaščito pravic zadevnih oseb bi morale države članice v skladu z evropsko zakonodajo o varstvu podatkov zagotoviti, da so vsi zahtevki za podatke in odgovori potrebni in sorazmerni za pravilno izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 in te uredbe. Izmenjava podatkov ne bi smela povzročiti samodejnega odvzema pravice do dajatve in vsaka odločitev, sprejeta na podlagi izmenjave podatkov, bi morala spoštovati temeljne pravice in svoboščine zadevnega posameznika, kar pomeni, da temelji na zadostnih dokazih in je zoper njo možen pravičen postopek pritožbe –“;

4. v členu 1(2) se za točko (e) vstavi naslednja točka:

„(ea) „goljufija“ pomeni vsako namerno dejanje ali opustitev dejanja z namenom pridobitve ali prejetja dajatev iz socialne varnosti ali izoginitve plačilu prispevkov za socialno varnost, ki je v nasprotju s pravom držav članic;“;

5. v členu 2 se za odstavkom 4 dodajo naslednji odstavki 5 do 7:

„5. Ko so pravice ali obveznosti osebe, za katere se uporabljata osnovna in izvedbena uredba, ugotovljene ali določene, lahko pristojni nosilec od nosilca v državi članici stalnega ali začasnega prebivališča zahteva osebne podatke o tej osebi. Ta zahteva in vsi odgovori se nanašajo na informacije, s pomočjo katerih lahko pristojna država članica ugotovi netočnost dejstev, na katerih temelji dokument ali odločitev o določitvi pravic in obveznosti osebe na podlagi osnovne ali izvedbene uredbe. Zahteva se lahko predloži tudi, kadar ni dvoma o veljavnosti ali točnosti informacij, ki so vsebovane v dokumentu ali na katerih temelji odločitev v danem primeru. Zahteva za informacije in vsi odgovori morajo biti potrebni in sorazmerni.

49 UL L 84, 31.3.2010, str. 1.

50 UL 2010/C, 149/05.

6. Upravna komisija sestavi podroben seznam vrst zahtev za podatke in odgovorov, ki se lahko predložijo na podlagi odstavka 5, Evropska komisija pa ta seznam potrebno oglašuje. Dovolijo se samo zahteve za podatke in odgovori s seznama.

7. Zahteva za podatke in odgovori izpolnjujejo zahteve Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (Splošna uredba o varstvu podatkov)⁵¹, kot je določeno tudi v členu 77 osnovne uredbe.“;

6. v členu 3 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Kadar države članice zaradi izvajanja osnovne uredbe zbirajo, posredujejo ali obdelujejo osebne podatke v skladu s svojo zakonodajo, zadevnim osebam zagotovijo, da lahko v celoti uveljavljajo pravice v zvezi z varovanjem osebnih podatkov v skladu z določbami Unije o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prostem pretoku teh podatkov, zlasti pravice do dostopa, popravka in ugovora obdelavi takih osebnih podatkov, ter da so v celoti obveščene o zaščitnih ukrepih v zvezi z avtomatiziranimi posameznimi odločitvami. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko pravico do dostopa do svojih osebnih podatkov, obdelanih na podlagi te uredbe, uveljavlja ne le prek organa, ki nadzira podatke, temveč tudi prek pristojnega nosilca v državi, v kateri prebiva.“;

7. v členu 5 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Dokumente, ki jih izda nosilec države članice in ki potrjujejo položaj neke osebe za namene uporabe osnovne uredbe in izvedbene uredbe, ter dokazila, na podlagi katerih so dokumenti izdani, nosilci drugih držav članic sprejemajo, dokler jih država članica, v kateri so bili izdani, ne umakne ali razglasi za neveljavne. Taki dokumenti bodo veljavni samo, če so izpolnjeni vsi oddelki, ki so označeni kot obvezni.

2. V primeru dvoma o veljavnosti dokumenta ali točnosti dejstev, na katerih ta temelji, nosilec države članice, ki prejme dokument, zaprosi nosilca, ki je dokument izdal, za potrebna pojasnila in po potrebi za umik navedenega dokumenta.

a) Ko nosilec, ki je dokument izdal, prejme tako zahtevo, ponovno preuči razloge za izdajo dokumenta in ga po potrebi umakne ali popravi, in sicer v 25 delovnih dneh od prejema zahteve. Ob odkritju neizpodbojnega primera goljufije, ki jo je zagrešil vlagatelj dokumenta, nosilec, ki je dokument izdal, dokument brez odlašanja in z retroaktivnim učinkom umakne ali popravi.

b) Če nosilec, ki je dokument izdal, po ponovni preučitvi razlogov za izdajo dokumenta ne odkrije nobene napake, nosilcu, ki je zahtevo podal, posreduje vsa dokazila v 25 delovnih dneh od prejema zahteve. V nujnih primerih, ki so v zahtevi jasno utemeljeni, se to stori v dveh delovnih dneh od prejema zahteve, tudi če ga nosilec, ki je dokument izdal, še ni preučil v skladu s pododstavkom (a).

c) Če nosilec, ki je zahtevo podal, po prejemu dokazil še vedno dvomi o veljavnosti dokumenta ali točnosti dejstev, ki so podlaga za navedbe v njem, ali o pravilnosti informacij, na podlagi katerih je bil dokument izdan, lahko v zvezi s tem predloži dokaze in ponovno zahteva pojasnila ter, kadar je primerno, umik zadevnega

51 [Se vstavi].

dokumenta s strani nosilca, ki ga je izdal, v skladu z zgoraj navedenimi postopki in roki.“;

8. člen 14 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Za uporabo člena 12(1) osnovne uredbe „oseba, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki tam običajno opravlja svojo dejavnost, ter je napotena v smislu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev⁵² ali jo ta delodajalec pošlje v drugo državo članico,“ pomeni tudi osebo, ki se zaposli z namenom, da bo napotena ali poslana v drugo državo članico, če za zadevno osebo neposredno pred začetkom njene zaposlitve že velja zakonodaja države članice pošiljateljice v skladu z naslovom II osnovne uredbe.“;

(b) odstavek 5a se nadomesti z naslednjim:

„5a. Za uporabo naslova II osnovne uredbe „statutarni sedež ali poslovna enota“ pomeni statutarni sedež ali poslovno enoto, kjer se sprejemajo ključne odločitve podjetja in kjer se opravljajo naloge njegove glavne uprave, če podjetje v zadevni državi članici opravlja znaten del dejavnosti. V nasprotnem primeru se šteje, da se nahaja v državi članici, v kateri je središče interesa dejavnosti podjetja, določeno v skladu z merili iz odstavkov 9 in 10.“;

(c) za odstavkom 11 se vstavi nov odstavek 12:

„12. Če oseba, ki stalno prebiva izven Unije, opravlja dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe v dveh ali več državah članicah in zanjo na podlagi nacionalne zakonodaje ene od teh držav članic velja zakonodaja zadevne države, se smiselno uporabljajo določbe osnovne uredbe in izvedbene uredbe o določitvi zakonodaje, ki se uporablja, pod pogojem, da se za njeno stalno prebivališče šteje, da je v državi članici, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali njenega delodajalca ali središče interesa njenih dejavnosti.“;

9. člen 15(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. Odstavek 1 se smiselno uporablja za osebe, ki jih zajemata člen 11(3)(d) in člen 11(5) osnovne uredbe.“;

10. odstavki 1, 2, 3 in 5 člena 16 se nadomestijo z naslednjim:

„1. Oseba, ki svoje dejavnosti opravlja v dveh ali več državah članicah, ali njen delodajalec o tem obvesti nosilca, ki ga je imenoval pristojni organ v državi članici stalnega prebivališča.

2. Imenovani nosilec v kraju stalnega prebivališča brez odlašanja določi zakonodajo, ki se uporablja za zadevno osebo, ob upoštevanju člena 13 osnovne uredbe in člena 14 izvedbene uredbe. Nosilec obvesti imenovane nosilce vseh držav članic, v katerih se dejavnost opravlja ali v katerih ima delodajalec sedež.

3. Če navedeni nosilec določi, da se uporablja zakonodaja druge države članice, to stori začasno in o tej začasni odločitvi brez odlašanja obvesti nosilca v državi članici, za katero meni, da je pristojna. Ta odločitev postane dokončna v dveh mesecih po tem, ko je bil nosilec, ki so ga imenovali pristojni organi zadevne države članice, o njej obveščen, razen če slednji prvega nosilca in zadevne osebe obvesti, da še ne more sprejeti začasne določitve ali da ima glede tega drugačno stališče.

5. Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja se določi za začasno ali dokončno uporabo, o tem brez odlašanja obvesti zadevno osebo in/ali njenega delodajalca.“;

11. za členom 19(2) se vstavijo naslednji odstavki:

„3. Kadar se od nosilca zahteva, da izda zgoraj omenjeno potrdilo, ustrezno presodi zadevna dejstva in zagotovi, da so informacije, na podlagi katerih je potrdilo izdano, točne.

4. Če je potrebno za izvajanje zakonodajnih pooblastil na nacionalni ravni ali ravni Unije, se ustrezne informacije o pravicah in obveznostih zadevnih oseb iz naslova socialne varnosti izmenjajo neposredno med pristojnimi nosilci in inšpektorati za delo, organi, pristojnimi za priseljevanje, ali davčnimi organi zadevnih držav, kar lahko vključuje obdelavo osebnih podatkov za namene, ki niso izvajanje ali izvrševanje pravic in obveznosti na podlagi osnovne uredbe in te uredbe, zlasti za zagotovitev skladnosti z ustreznimi pravnimi obveznostmi na področjih dela, zdravja, varnosti, priseljevanja in davčne zakonodaje. Dodatne podrobnosti se določijo s sklepom Upravne komisije.

5. Pristojni organi morajo zadevnim osebam zagotoviti posebne in ustrezne informacije o obdelavi njihovih osebnih podatkov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (splošna uredba o varstvu podatkov)⁵³, kot je določeno tudi v členu 77 osnovne uredbe, ter upoštevajo zahteve člena 3(3) te uredbe.“;

12. za členom 20 se vstavi naslednji člen 20a:

„Člen 20a

Pooblastilo za sprejetje izvedbenih aktov

1. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi postopka, ki ga je treba upoštevati, da se zagotovijo enotni pogoji za uporabo členov 12 in 13 osnovne uredbe. Ti akti določajo standardni postopek in roke za:

- izdajo, format in vsebino prenosnega dokumenta, ki potrjuje zakonodajo o socialni varnosti, ki se uporablja za imetnika,
- določitev primerov, v katerih se dokument izda,
- elemente, ki jih je treba preveriti pred izdajo dokumenta,

53

[Se vstavi].

- umik dokumenta, kadar pristojni nosilec države članice zaposlitve izpodbija njegovo pravilnost in veljavnost.
2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011⁵⁴.
3. Komisiji pomaga Upravna komisija, ki je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.“;
13. v poglavju 1 naslova III se naslov nadomesti z naslednjim:
„Dajatve za bolezni, materinstvo in enakovredne dajatve za očetovstvo ter dajatve za dolgotrajno nego“;
14. na koncu člena 23 se doda naslednji stavek:
„Ta določba se smiselno uporablja za dajatve za dolgotrajno nego.“;
15. v členu 24(3) se besedilo „in 26“ nadomesti z besedilom „26 in 35a“;
16. v členu 28(1) se za besedilom „na podlagi člena 21(1) osnovne uredbe“ doda besedilo „v skladu z njenim členom 35a“;
17. člen 31 se spremeni:
- (c) naslov se nadomesti z naslednjim naslovom:
„Uporaba člena 35b osnovne uredbe“;
 - (d) v odstavku 1 se besedilo „člena 34“ nadomesti z besedilom „člena 35b“;
 - (e) v odstavku 2 se besedilo „člena 34(2)“ nadomesti z besedilom „člena 35a(2)“;
18. v členu 32 se za odstavkom 3 doda naslednji odstavek 4:
„4. Ta člen se smiselno uporablja za dajatve za dolgotrajno nego.“;
19. drugi pododstavek člena 43(3) se črta;
20. v tretjem pododstavku člena 55(4) se črta besedilo „na zahtevo pristojnega nosilca“;
21. v odstavku 7 člena 55 se besedilo „člena 65a(3)“ nadomesti z besedilom „člena 64a in člena 65a(3)“;
22. za členom 55 se vstavi naslednji člen 55 a:

„Člen 55 a

Obveznost službe za zaposlovanje v državi članici zadnjega zavarovanja

V primeru iz člena 61(2) osnovne uredbe nosilec države članice zadnjega zavarovanja brez odlašanja pristojnemu nosilcu države članice prejšnjega

54

UL L 55, 28.2.2011, str. 13–18.

zavarovanja pošlje dokument, ki vsebuje: datum, ko je zadevna oseba postala brezposelna, zavarovalno dobo ter dobo zaposlitve ali samozaposlitve, dopolnjene na podlagi njegove zakonodaje, relevantne okoliščine brezposelnosti, ki bi lahko vplivale na pravico do dajatev, datum prijave kot brezposelna oseba in njen naslov.“;

23. člen 56 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se besedilo „členom 65(2)“ nadomesti z besedilom „členom 65(4)“;

(b) odstavek 3 se črta;

24. naslov poglavja 1 naslova IV se spremeni v:

„*POGLAVJE I*“

Povračilo stroškov dajatev pri uporabi členov 35, 35c in 41 osnovne uredbe“;

25. v členu 64 se prva alineja odstavka 1 nadomesti z naslednjim:

„– indeksno število ($i = 1, 2, 3$ in 4) pomeni štiri starostne skupine, ki se upoštevajo pri izračunu pavšalnih zneskov:

$i = 1$: osebe, mlajše od 65 let

$i = 2$: osebe, stare od 65 do 74 let

$i = 3$: osebe, stare od 75 do 84 let

$i = 4$: osebe, stare 85 let in več“;

26. člen 65 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 65*“

Obveščanje o povprečnih letnih stroških

1. Znesek povprečnega letnega stroška na osebo v vsaki starostni skupini za določeno leto se sporoči Revizijskemu odboru najpozneje do konca drugega leta po zadevnem letu.

2. Povprečni letni stroški, sporočeni v skladu z odstavkom 1, se vsako leto po tem, ko jih odobri Upravna komisija, objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

3. Če država članica ne more sporočiti povprečnih stroškov za določeno leto do roka iz odstavka 1, Upravno komisijo in Revizijski odbor do istega roka prosi za dovoljenje, da uporabi povprečne letne stroške za to državo članico, ki so bili objavljeni v Uradnem listu za leto pred določenim letom, v katerem stroški še niso bili sporočeni. Ko država članica prosi za tako dovoljenje, mora pojasniti, zakaj ne more sporočiti povprečnih letnih stroškov za zadevno leto. Če Upravna komisija ob upoštevanju mnenja Revizijskega odbora odobri prošnjo države članice, se navedeni povprečni letni stroški ponovno objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

4. Odstopanje iz odstavka 3 se ne odobri za naslednja leta.“;
27. člen 70 se črta;
28. člen 73 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 73

Poravnava neupravičeno zagotovljenih ali plačanih dajatev in prispevkov v primeručasne dodelitve dajatev ali retroaktivne spremembe zakonodaje, ki se uporablja

1. V primeru retroaktivne spremembe zakonodaje, ki se uporablja, vključno s primeri iz člena 6(4) in (5) izvedbene uredbe, nosilec, ki je neupravičeno izplačal denarne dajatve, najpozneje tri mesece po določitvi zakonodaje, ki se uporablja, ali določitvi nosilca, pristojnega za izplačilo dajatev, pripravi obračun izplačanega zneska in ga pošlje pristojnemu nosilcu za povračilo.

Isto velja za storitve, ki jih povrne pristojni nosilec v skladu z naslovom IV izvedbene uredbe.

2. Nosilec, določen kot pristojen za izplačilo denarnih dajatev, znesek, ki ga mora poravnati nosilcu, ki ni bil pristojen ali je bil zgolj začasno pristojen, odtegne od zaostalih plačil ustreznih dajatev, ki jih dolguje zadevni osebi, ter odtegnjeni znesek brez odlašanja nakaže temu nosilcu.

Če znesek neupravičeno izplačanih dajatev presega znesek zaostalih plačil, ki jih plača pristojni nosilec, ali če zaostala plačila ne obstajajo, pristojni nosilec ta znesek odtegne od tekočih plačil pod pogoji in v mejah, ki jih za takšno kompenzacijo določa zakonodaja, ki jo uporablja, in odtegnjeni znesek brez odlašanja nakaže nosilcu, ki je neupravičeno izplačal denarne dajatve, za njihovo povračilo.

3. Nosilec, ki je neupravičeno prejel prispevke od pravne in/ali fizične osebe, zadevne zneske povrne osebi, ki jih je plačala, šele po tem, ko pri pristojnem nosilcu ugotovi zneske, ki mu jih zadevna oseba dolguje.

Na zahtevo pristojnega nosilca, predloženo najpozneje tri mesece po tem, ko je bila določena zakonodaja, ki se uporablja, nosilec, ki je neupravičeno prejel prispevke, te prenese pristojnemu nosilcu za zadevno obdobje, da se reši stanje glede prispevkov, ki mu jih dolguje pravna in/ali fizična oseba. Preneseni prispevki se retroaktivno upoštevajo kot prispevki, plačani pristojnemu nosilcu.

Če znesek neupravičeno plačanih prispevkov presega znesek, ki ga pravna in/ali fizična oseba dolguje pristojnemu nosilcu, nosilec, ki je neupravičeno prejel prispevke, presežni znesek povrne zadevni pravni in/ali fizični osebi.

4. Obstoj rokov na podlagi nacionalne zakonodaje ni upravičen razlog za zavrnitev poravnave terjatev med nosilci na podlagi tega člena.

5. Ta člen se ne uporablja za terjatve v zvezi z obdobji, ki so starejša od 60 mesecev na dan sprožitve postopka v skladu s členom 5(2) ali členom 6(3) te uredbe.“;

29. v členu 75 se za odstavkom 3 doda naslednji odstavek 4:

„4. Podatki, izmenjani v skladu s tem oddelkom, se lahko uporabijo za oceno in izvršitev, vključno z uporabo ukrepov zavarovanja v zvezi s terjatvijo, kot tudi za oceno in izvršitev davkov in carin, ki jih zajema člen 2 Direktive 2010/24/EU o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi⁵⁵. Če se povračilo prispevkov za socialno varnost nanaša na osebo, ki ima stalno ali začasno prebivališče v drugi državi članici, lahko država članica, iz katere je treba izvesti povračilo, državo članico stalnega ali začasnega prebivališča obvesti o tem povračilu brez predhodne zahteve.“;

30. v členu 76 se za odstavkom 3 vstavi naslednji odstavek 3a:

„3 a. V nobenem primeru se odstavek 3 ne razlaga, kot da je v skladu z njim dovoljeno, da zaprošeni subjekt države članice zavrne predložitev podatkov samo zato, ker ima te podatke banka, druga finančna institucija, pooblaščenec ali oseba, ki deluje kot zastopnik ali fiduciar, ali ker zadevajo lastniško udeležbo osebe.“;

31. člen 77 se spremeni:

a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Zahtevi za vročitev se priloži standardni obrazec, ki vsebuje vsaj naslednje podatke:

(a) ime in priimek, naslov in druge ustrezne podatke za identifikacijo naslovnika;

(b) namen vročitve in časovni okvir za izvedbo vročitve;

(c) opis priloženega dokumenta ter vrsto in znesek zadevne terjatve;

(d) naziv, naslov in druge kontaktne podatke:

(i) službe, pristojne za priloženi dokument in, če se razlikuje;

(ii) službe, kjer se lahko pridobijo nadaljnji podatki o vročenem dokumentu ali o možnostih izpodbijanja obveznosti plačila.“;

b) za odstavkom 3 se vstavijo naslednji odstavki 4, 5 in 6:

„4. Subjekt prosilec zaprosi za vročitev v skladu s tem členom samo, če v skladu s pravili, ki urejajo vročanje zadevnega dokumenta v njegovi državi članici, vročitve ne more izvesti ali če bi taka vročitev povzročila nesorazmerne težave.

5. Zaprošeni subjekt zagotovi, da se vročitev v državi članici zaprošenega subjekta izvede v skladu z nacionalnimi zakoni, predpisi in upravnimi praksami, ki veljajo v državi članici zaprošenega subjekta.

6. Odstavek 5 ne posega v druge oblike vročitve, ki jih izvede organ države članice subjekta prosilca v skladu s pravili, ki veljajo v zadevni državi članici.

Organ v državi članici subjekta prosilca lahko vsak dokument vroči neposredno s priporočeno ali elektronsko pošto osebi na ozemlju druge države članice.“;

32. člen 78 se spremeni:

a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Zaprošeni subjekt na zahtevo subjekta prosilca izterja terjatve, na katere se nanaša izvršilni naslov v državi članici subjekta prosilca. Vsako zahtevo za izterjavo spremlja enotni izvršilni naslov v državi članici zaprosenega subjekta.“;

b) v odstavku 2 se črta točka (b);

c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Preden subjekt prosilec predloži zahtevo za izterjavo, se uporabijo ustrezni postopki za izterjavo, ki so na voljo v državi članici subjekta prosilca, razen v naslednjih primerih:

a) kadar je očitno, da v državi članici subjekta prosilca ni sredstev, ki bi jih lahko izterjali, ali da s takšnimi postopki ne bo mogoče doseči plačila terjatve v celoti, in subjekt prosilec razpolaga s posebnimi podatki, po katerih ima zadevna oseba sredstva v državi članici zaprosenega subjekta;

b) če bi uporaba takšnih postopkov v državi članici subjekta prosilca povzročila nesorazmerne težave.“;

d) vstavi se naslednji odstavek 6:

„6. Zahtevi za izterjavo terjatve se lahko priložijo drugi dokumenti v zvezi s terjatvijo, ki so bili izdani v državi članici subjekta prosilca.“;

33. člen 79 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 79

Izvršilni naslov za izterjavo

1. Enotni izvršilni naslov v državi članici zaprosenega subjekta odraža bistveno vsebino prvotnega izvršilnega naslova in je edina osnova za izterjavo in ukrepe zavarovanja v državi članici zaprosenega subjekta. Zanj se v zadevni državi članici ne zahteva nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi.

2. Enotni izvršilni naslov vključuje:

(a) ime, naslov in druge ustrezne podatke za identifikacijo zadevne fizične ali pravne osebe in/ali tretje osebe, ki ima njena sredstva;

(b) ime, naslov in druge ustrezne podatke v zvezi s službo, pristojno za oceno terjatve, ter, če se razlikuje, službo, kjer se lahko pridobijo nadaljnji podatki o terjatvi ali o možnostih izpodbijanja obveznosti plačila;

(c) ustrezne podatke za identifikacijo izvršilnega naslova, ki je bil izdan v državi članici subjekta prosilca;

(d) opis terjatve, vključno z njeno naravo, obdobje, ki ga terjatev zajema, vse datume, ki so pomembni za postopek izvršitve, ter znesek terjatve, vključno z glavnico, obrestmi, globami, upravnimi kaznimi in vsemi drugimi pristojbinami in dolgovanimi stroški, pri čemer je znesek izražen v valuti držav članic subjekta prosilca in zaprosenega subjekta;

(e) datum, ko je subjekt prosilec in/ali zaproseni subjekt naslovníku uradno vročil izvršilni naslov;

(f) datum, od katerega, in obdobje, v katerem je mogoča izvršitev po zakonodaji, ki velja v državi članici subjekta prosilca;

(g) druge relevantne informacije.“;

34. člen 80 se spremeni:

a) v odstavku 1 se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Ob upoštevanju člena 85(1a) zaproseni subjekt znesek terjatve, ki ga izterja, v celoti nakaže subjektu prosilcu.“;

b) v odstavku 2 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Zaproseni subjekt od datuma prejema zahteve za izterjavo zaračunava zamudne obresti v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo v državi članici zaprosenega subjekta.“;

35. člen 81 se spremeni:

a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Če med postopkom izterjave zainteresirana stran izpodbija terjatev, prvotni izvršilni naslov v državi članici subjekta prosilca ali enotni izvršilni naslov v državi članici zaprosenega subjekta ali veljavnost vročitve, ki jo izvede organ v državah članicah subjekta prosilca, zainteresirana stran sproži postopek pri pristojnih organih države članice subjekta prosilca v skladu z veljavnimi zakoni te države članice. Subjekt prosilec o tem postopku brez odlašanja obvesti zaproseni subjekt. Tudi zainteresirana stran lahko o tem postopku obvesti zaproseni subjekt.“;

b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„Če se izpodbijanje nanaša na izvedbene ukrepe, sprejete v državi članici zaprosenega subjekta, ali na veljavnost vročitve, ki jo izvede organ zaprosenega subjekta, se sproži postopek pri ustreznem organu te države članice v skladu z njenimi zakoni in predpisi.“;

c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Subjekt prosilec takoj obvesti zaprošeni subjekt o naknadnih spremembah svoje zahteve za izterjavo ali o umiku svoje zahteve, pri čemer navede vzroke za spremembo ali umik.“;

d) vstavi se naslednji odstavek 5:

„5. Če je sprememba zahteve posledica sklepa ustreznega organa iz člena 81(1), subjekt prosilec sporoči ta sklep skupaj s spremenjenim enotnim izvršilnim naslovom v državi članici zaprošenega subjekta. Zaprošeni subjekt nato na podlagi spremenjenega izvršilnega naslova nadaljuje ukrepe izterjave.

Ukrepi izterjave ali zavarovanja, ki so že bili sprejeti na podlagi izvirnega enotnega izvršilnega naslova v državi članici zaprošenega subjekta, se lahko nadaljujejo na podlagi spremenjenega izvršilnega naslova, razen če je bila sprememba zahteve potrebna zaradi neveljavnosti prvotnega izvršilnega naslova v državi članici subjekta prosilca ali izvirnega enotnega izvršilnega naslova v državi članici zaprošenega subjekta.

Za spremenjeni izvršilni naslov se uporabljata člena 79 in 81.“;

36. člen 82(1)(b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) nuditi pomoči iz členov 76 do 81 izvedbene uredbe, če se prvotna zahteva na podlagi členov 76 do 78 izvedbene uredbe nanaša na terjatve, stare več kot pet let, šteto od datuma zapadlosti terjatve v državi članici subjekta prosilca do datuma prvotne zahteve za pomoč. Če pa se terjatev ali prvotni izvršilni naslov v državi članici subjekta prosilca izpodbija, se šteje, da se petletno obdobje začne takrat, ko je ugotovljeno, da terjatve ali izvršilnega naslova ni več mogoče izpodbijati.

Poleg tega se v primerih, ko organi države članice subjekta prosilca odobrijo odložitev plačila ali shemo obročnega odplačevanja, šteje, da se petletno obdobje začne takrat, ko se v celoti izteče plačilni rok.

Vendar v takšnih primerih zaprošenemu subjektu ni treba nuditi pomoči v zvezi s terjatvami, starimi več kot deset let, šteto od datuma zapadlosti terjatve v državi članici subjekta prosilca.“;

37. člen 84 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 84

Ukrepi zavarovanja

1. Zaprošeni subjekt na utemeljeno zahtevo subjekta prosilca v skladu s svojo upravno prakso sprejme ukrepe zavarovanja, če to omogoča njegova nacionalna zakonodaja, da zagotovi izterjavo, če se terjatev ali izvršilni naslov v državi članici subjekta prosilca v času predložitve zahteve izpodbijata ali če za terjatev v državi članici subjekta prosilca še ni bil izdan izvršilni naslov, pod pogojem, da so ukrepi zavarovanja v podobnem primeru možni tudi na podlagi nacionalne zakonodaje in upravne prakse države članice subjekta prosilca.

Dokument, s pripravo katerega se omogočijo ukrepi zavarovanja v državi članici subjekta prosilca in se nanaša na terjatev, za katero se zahteva morebitna vzajemna pomoč, se priloži zahtevi za ukrepe zavarovanja v državi članici zaprosenega subjekta. Za ta dokument se v državi članici zaprosenega subjekta ne zahteva nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi.

2. Zahtevi za ukrepe zavarovanja se lahko priložijo drugi dokumenti v zvezi s terjatvijo, ki so bili izdani v državi članici subjekta prosilca.

3. Za izvajanje prvega odstavka se smiselno uporabljajo določbe in postopki iz členov 78, 79, 81 in 82 izvedbene uredbe.“;

38. v členu 85 se za odstavkom 1 doda naslednji odstavek 1a:

„1a. Kadar stroškov, povezanih z izterjavo, ni mogoče izterjati od dolžnika poleg zneska terjatve, se ti stroški odtegnejo od zneska, ki ga je bilo mogoče izterjati, ali pa jih, če to ni mogoče, povrne subjekt prosilec. Subjekt prosilec in zaproseni subjekt se lahko dogovorita o posebnih pogojih povračila za tak primer ali o odpovedi povračilu takih stroškov.“;

39. za členom 85 se dodana naslednji člen 85a:

„Člen 85 a

Prisotnost v upravnih uradih in udeležba v upravnih preiskavah

1. V dogovoru med subjektom prosilcem in zaprosenim subjektom ter v skladu z ureditvijo, ki jo določi zaproseni subjekt, so uradniki, ki jih pooblasti subjekt prosilec, zaradi spodbujanja vzajemne pomoči iz tega oddelka lahko:

(a) prisotni v uradih, kjer upravni organi države članice zaprosenega subjekta opravljajo svoje dolžnosti;

(b) prisotni med upravnimi preiskavami, ki se izvajajo na ozemlju države članice zaprosenega subjekta;

(c) v pomoč pristojnim uradnikom države članice zaprosenega subjekta med sodnimi postopki v tej državi članici.

2. Če veljavna zakonodaja države članice zaprosenega subjekta dopušča, se lahko v dogovoru iz odstavka 1(b) določi, da lahko uradniki države članice subjekta prosilca s posamezniki opravijo razgovor in pregledajo dokumentacijo.

3. Uradniki, ki jih pooblasti subjekt prosilec in ki uporabljajo možnosti iz odstavkov 1 in 2, so sposobni kadar koli predložiti pisno pooblastilo, v katerem sta navedena njihova identiteta in uradni položaj.“;

40. člen 87 se spremeni:

a) v odstavku 4 se besedilo „člena 34“ črta in nadomesti z besedilom „člena 1(vb)“;

b) na koncu odstavka 6 se doda naslednji stavek:

„Če pa nosilec, ki je bil naprošen za preverjanje, ugotovitve uporabi tudi za dodelitev dajatev zadevni osebi na podlagi zakonodaje, ki jo uporablja, ne zahteva povračila stroškov iz prejšnjega stavka.“;

41. člen 89(3) se črta;
42. člen 92 se črta;
43. v členu 93 se besedilo „Člen 87 osnovne uredbe se uporablja“ nadomesti z besedilom „Členi 87 do 87b osnovne uredbe se uporabljajo“;
44. vstavi se člen 94a:

„Člen 94a

Prehodne določbe za dajatve za brezposelnost

Do začetka veljavnosti Uredbe (EU) xxx/xxxx se člena 56 in 70 izvedbene uredbe v različici, veljavni do [datum začetek veljavnosti Uredbe (EU) xxx/xxxx], še naprej uporabljata za dajatve za brezposelnost, dodeljene osebam, ki so postale brezposelne pred navedenim datumom.“;

45. člen 96 se spremeni:
 - (a) drugi stavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

„Vendar z izjemo člena 107 Uredba (EGS) št. 574/72 še naprej velja in njeni pravni učinki se ohranijo za namene.“;
 - (b) za odstavkom 1 se vstavi nov odstavek 1a:

„1 a. Za namene zakonodaje iz odstavka 1 pravila o pretvorbi valute ureja člen 90 te uredbe.“;

Člen 3

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik